

MEMO

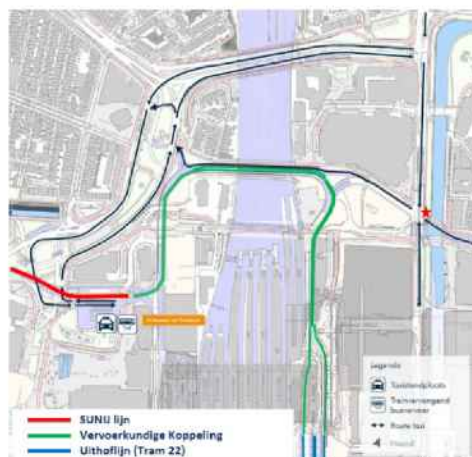
DATUM	13-10-2021
AAN	Arne Schaddelee (PU Gedeputeerde Mobiliteit), Lot van Hooijdonk (GU Wethouder Mobiliteit)
VAN	Projectteam Vervoerkundige Koppeling Plus (VK+)
ONDERWERP	Voorkeursvariant taxigebruik Leidseveertunnel

Inleiding

Als gevolg van de vervoerkundige koppeling van de SUNIJ-lijn en Uithoflijn zal het aantal trambewegingen in de Leidseveertunnel toenemen. Om de verkeersveiligheid tijdens reizigersexploitatie te kunnen waarborgen dienen taxi's in meer of mindere mate te worden geweerd in de Leidseveertunnel. In het Bestuurlijk Overleg VK+ van 05 juli 2021 zijn de betrokken bestuurders geïnformeerd over de afwegingen met betrekking tot de te identificeren voorkeursvariant. Tijdens dit Bestuurlijk Overleg is besloten om nader onderzoek uit te voeren ten behoeve van de afweging tussen taxivariant 4 en 5. Deze beslisnotitie geeft een overzicht van de stand van zaken van dit onderzoek, de taxivariant welke volgens het projectteam VK+ de voorkeur geniet en het advies van de betrokken adviesorganen (Safety Board, ILT) ten aanzien van de geïdentificeerde voorkeursvariant.

Aanvullend onderzoek is uitgevoerd betreffende de mogelijke taxivarianten rondom het in gebruik nemen voor reizigersvervoer van tracédeel X, de trambaan tussen halte Utrecht Centraal Jaarbeurszijde (UCJ) en Utrecht Centraal Centrumzijde (UCC). De volgende taxivarianten zijn beschouwd, welke ook in onderstaande figuren zijn weergegeven:

- Variant 4 (basisvariant): Taxi **wél** toegestaan in twee richtingen door de Leidseveertunnel. Deze variant is als ongewenst geadviseerd door de Safety Board.
- Variant 4a: Taxi **wél** toegestaan in Leidseveertunnel in één richting vanaf Vredenburg naar Westplein, taxi **niet** toegestaan in Leidseveertunnel vanaf Westplein naar Vredenburg.
- Variant 5: Taxi **niet** toegestaan in Leidseveertunnel (alternatieve route via Daalsetunnel).

Variant 4**Variant 4A****Variant 5****Aanvullend onderzoek**

Naar aanleiding van het nader uitgevoerde onderzoek zijn een aantal conclusies getrokken ten aanzien van de te identificeren voorkeursvariant. Onderstaande argumenten weerspiegelen de voorkeur voor taxivariant 4A in vergelijking met taxivariant 5:

1. Met het realiseren van taxivariant 4A worden conflicten tussen taxi en tram weggenomen. De taxi's kruisen bij deze variant de trambaan niet, waardoor de veiligheidsrisico's rondom de Leidseveertunnel beperkt zijn. Ook wordt bij deze variant het conflictpunt rondom de kruising

- Catharijnesingel/Vredenburg m.b.t. het rechtsafslaand taxiverkeer komend vanaf de Vredenburg weggenomen (een conflictpunt wat zich bij variant 5 wel voordoet).
2. Uit het aanvullende onderzoek blijkt dat de gemiddelde vertraging voor alle verkeersmodaliteiten minder groot zal zijn bij variant 4A ten opzichte van variant 5. Taxi's hebben minder verliestijd op zowel het traject Binnenstad-Jaarbeursplein als vice versa. Dit kan een positief effect hebben op het aantal ongewenste taxibewegingen in een west-oost richting.
  3. Het projectteam VK+ is voornemens om eerder geïdentificeerde maatregelen (VRI Westplein, inhaalverbod, handhaving taxi's en het kunnen weren van alle modaliteiten in de Leidseveertunnel) te implementeren indien variant 4A wordt gerealiseerd. Ook het instellen van een proefperiode tijdens het opleidingsbedrijf VK+ is voorzien, om het effect van variant 4A te monitoren.
  4. Het projectteam VK+ heeft alle bijsturingsscenario's geanalyseerd en werkt samen met de vervoerder Qbuzz oplossingen per scenario uit. Aandachtspunten hierbij zijn een gestrande tram in de Leidseveertunnel en de mogelijke ontruiming van de tram in geval van een calamiteit.

Door middel van een memo zijn de Safety Board en de inspectie (ILT) op de hoogte gebracht van de geïdentificeerde voorkeursvariant, waarna beide organen een reactie hebben gegeven vanuit hun eigen expertise. Daarnaast zijn de exploitant (Qbuzz) en verkeersregelininstallatie (VRI) experts van de Gemeente Utrecht ingelicht over de geïdentificeerde voorkeursvariant.

- De **Safety Board** heeft ingestemd met taxivariant 4A onder voorwaarde van het uitvoeren van onderstaande aandachtspunten:
  - Het project VK+ voert de maatregelen uit zoals noodzakelijk geacht vanuit het aanvullende onderzoek (zie bovenstaand punt 3);
  - Het project VK+ zal een proefperiode toepassen, waarin wordt bewaakt en geëvalueerd hoe taxivariant 4a uitwerkt;
  - Er wordt vol ingezet op handhaving en het project VK+ geeft periodiek een terugkoppeling aan de Safety Board over de verdere uitwerking van deze handhaving.
- **ILT** heeft geen bezwaar geuit om verder te gaan met het realiseren van taxivariant 4A.
- **Qbuzz** heeft aangegeven dat verkeerstechnisch taxivariant 4A wordt gezien als voorkeursvariant.
- **VRI-experts** van de Gemeente Utrecht hebben de VRI afstelling binnen de verschillende varianten onderzocht en zien variant 4a veiligheidstechnisch als voorkeursvariant.

Na het bestuderen van het aanvullende onderzoek en de overeenstemming met de verschillende betrokken organisaties is het projectteam VK+ van mening dat vanuit een algemeen verkeersveiligheidsoogpunt binnen de stad Utrecht variant 4A het meest gunstig is. Daarnaast ondersteunt de lagere verliestijd voor de overige verkeersmodaliteiten de keuze voor taxivariant 4A.

Het projectteam VK+ is voornemens om de door de Safety Board geschetste maatregelen (o.a. proefperiode en handhaving) zo spoedig mogelijk verder vorm te geven, zodat in een later stadium kan worden geconcludeerd of de geschetste maatregelen voldoende zijn om tot een veilige tramexploitatie te geraken.

Risico's

Met het identificeren van taxivariant 4a als voorkeursvariant is het risico met betrekking tot de weerstand vanuit de taxibranche kleiner dan bij variant 5, het enige overgebleven alternatief. Variant 4a zorgt ervoor dat taxi's, zo veel als veiligheidstechnisch gezien acceptabel is, gebruik kunnen en mogen maken van de Leidseveertunnel. Verliestijden voor de taxibranche worden geminimaliseerd. Het risico op weerstand vanuit de taxibranche blijft echter groot, zij moeten immers meer omrijden dan in de huidige situatie. Taxi's willen liever geen vervoerkundige koppeling zodat ze gebruik kunnen blijven maken van de gecombineerde tram/busbaan in het stationsgebied.

Start bouwwerkzaamheden

Het project VK+ is eind september gestart met de bouwwerkzaamheden rondom het Jaarbeursplein. Eén bovenleidingsmast is weggehaald ten behoeve van de toekomstige businvoeg. Echter, deze werkzaamheden hebben geenszins invloed op de te kiezen voorkeursvariant 4, 4a of 5. Deze varianten gaan over het taxiverkeer door de Leidseveertunnel. Ook de werkzaamheden rondom kruising Westplein, kruising Smakkelaarsveld en halte UCC zullen ongeacht de uiteindelijk gekozen taxivariant moeten worden uitgevoerd om de veiligheid rondom de HOV-baan te kunnen garanderen. Het eventuele besluit om voor een andere voorkeursvariant te kiezen zal derhalve zeer weinig invloed hebben op de uit te voeren werkzaamheden en geen verschil geven in de orde van grootte van de totale projectkosten.

Communicatie

De taximarkt zal gefaseerd op de hoogte worden gebracht van de geplande werkzaamheden en de genomen maatregelen om taxi's te weren op delen van de HOV-baan en de Leidseveertunnel.

- Eerst is op 15 oktober via een gemeentelijke taxinieuwsbrief gecommuniceerd over de op 18 oktober startende werkzaamheden rondom de halte Jaarbeursplein, Er zullen zich n.a.v. deze taxinieuwsbrief geen veranderingen voordoen voor de taxibestuurders.
- Op 18 oktober is het Taxiplatform Regio Utrecht geïnformeerd over variant 4A. In het overleg bleek dat zij het rijden door de Leidseveertunnel zien als verworven recht, ondanks dat het formeel sinds 2019 niet meer is toegestaan. Ze zijn dan ook erg ontevreden over het beperken van het gebruik. Ze achten de risico's van het medegebruik beperkt. Hun verwachting is dat het bericht voor onrust onder de chauffeurs zal leiden.
- De volgende stap is het informeren van de gehele branche over het ingaan van variant 4A. Dit doen we wanneer we zeer zeker van het moment zijn wanneer de trams gaan rijden. Waarschijnlijk communiceren we hierover begin november. We communiceren via de gemeentelijke taxinieuwsbrief. Daarnaast zal in november een inloopbijeenkomst georganiseerd worden voor chauffeurs om hun vragen te beantwoorden.

Vanaf aanvang van het Proefbedrijf, op dit moment gepland vanaf 8 januari 2022, zal strenger worden gehandhaafd op het naleven van de verkeersbesluiten t.a.v. de gekozen taxivariant, vanwege het frequenter aanwezig zijn van tramvoertuigen op de HOV-baan tussen de haltes Utrecht Centraal Jaarbeursplein en Utrecht Centraal Centrumzijde.

VOORBLAD

Agendapunt:

Voorkeursvariant medegebruik taxi's Leidseveertunnel

Staf Mobiliteit

Onderwerp:	Project VK+: voorkeursvariant medegebruik taxi's Leidseveertunnel
Stafdatum:	25 oktober 2021
Gildemanager:	
Opgavetrekker:	5.1.2E / 5.1.2E
(Deel)opgavetrekkers:	5.1.2E / 5.1.2E
Opstellers:	5.1.2E
Best. Contactpersoon:	5.1.2E
Behandelingsvoorstel:	Ter bespreking
Geheim:	Nee
Product(en):	-
Bijzondere procedures	-
Bijlagen	1. Memo Voorkeursvariant taxigebbruik Leidseveertunnel
Aanleiding voor dit voorstel:	
Sinds 2016 er als gevolg van de aanleg van de Uithoflijn een vraag ontstaan of taxi's in het stationsgebied gebruik mogen maken van de trambaan. In het stationsgebied is soms sprake van een gecombineerde trambusbaan. In de Leidseveertunnel is de tunnelbuis zo smal dat bussen/taxi's en trams elkaar niet veilig kunnen passeren. Eerder hebben provincie en gemeente samen de keuze gemaakt dat taxi's niet over de trambaan – en daarmee ook niet door de Leidseveertunnel mogen rijden. Hoewel dit formeel ook zo is geregeld, zijn in de praktijk taxi's door de Leidseveertunnel en over het HOV viaduct over de van Sijpesteijnkade blijven rijden. Vanwege de ontstane onrust bij de taxichauffeurs over het verbod, is het moment van handhaven uitgesteld tot de vervoerkundige koppeling tussen de SUNIJ-lijn en Uithoflijn gerealiseerd wordt. Sinds de start van de Uithoflijn wordt het tramspoor tussen halte UCC en UCJ alleen gebruik voor materiaalritten in de vroege ochtend en late avond, zonder passagiers. In het provinciale project Vervoerkundige Koppeling Plus (VK+) is het vraagstuk van medegebruik opnieuw bekeken. Dit is met de Provincie afgesproken in het Bestuurlijk Overleg van 22 juni 2020. Als gemeente nemen we deel aan dit project. In het Bestuurlijk Overleg VK+ van 5 juli is de laatste stand van zaken over de meest voorkeursvariant (variant 4) van het projectteam toegelicht. Na het negatieve advies van de Safety Board tramveiligheid over deze variant is tijdens dit Bestuurlijk Overleg besloten om nader onderzoek uit te voeren ten behoeve van de afweging tussen taxivariant 4 en 5. Deze onderzoeken hebben tot een nieuwe variant geleid (4A), waarover de Safety Board op 2 september positief geadviseerd heeft. In de variant rijden taxi's vanuit de binnenstadsas wel rechtdoor bij het kruispunt bij de Catherijnesingel, door de Leidseveertunnel tot aan het Westplein. In de andere richting moet gebruik worden gemaakt van de Daalsetunnel. Het rijden over de gecombineerde tram- en busbaan op het HOV-viaduct tussen Westplein en Jaarbeursplein was al in variant 4 en 5 uitgesloten. De overwegingen voor de keuze voor variant 4A staan in de bijgevoegde memo. Het projectteam heeft – om niet uit te lopen in de planning - in de verdere uitwerking van de plannen (o.a. bebordingsplan, verkeersbesluiten, test- en proefplan, calamiteitenplan) deze variant verder als uitgangspunt genomen.	

In het Bestuurlijk Overleg met gedeputeerde Arne Schaddelee op 29 oktober staat het instemmen met variant 4A op de agenda. Daarmee ronden we het gezamenlijke traject met de Provincie om te komen tot een beslissing over het medegebruik zoals afgesproken in het Bestuurlijk Overleg van 22 juni 2020 af.

Advies

We zien variant 4A als maximaal resultaat voor het medegebruik van taxi's. Mede door de recente incidenten met tramaanrijdingen (hoewel niet veroorzaakt door taxi's) ligt veiligheid onder het vergrootglas bij de Provincie. Met de uitkomst zullen veel taxichauffeurs echter niet gelukkig zijn. Om de vervoerkundige koppeling niet te frustreren is echter een keuze noodzakelijk. Ons advies is om in te stemmen met de keuze voor variant 4A.

Gevraagd besluit:

- In te stemmen met variant 4A voor het medegebruik van taxi's

Onderbouwing; argumenten en kanttekeningen

Argumenten

- Maximaal haalbaar resultaat
Vanuit de gemeente is de afgelopen maanden de inzet geweest om tussen het Westplein en Vredenburg in twee richtingen medegebruik mogelijk te maken. Dit is de snelste route voor taxichauffeurs en hun klanten. De voorkeur werd, mits mitigerende maatregelen genomen werden, ondersteund door onafhankelijk onderzoek door Movares voor het project VK+. Een negatief advies van de Safety Board van het provinciale trambedrijf betekent echter dat de vergunningverlening voor vervoerkundige koppeling nagenoeg onmogelijk wordt. Dit is, mede gezien eerdere vertragingen bij tramprojecten, een risico voor de provincie. We zien variant 4A dan ook als maximaal haalbaar resultaat. In helderheid is deze variant richting chauffeurs helaas niet de meest heldere keuze. Dit vraagt goede communicatie.

Kanttekening

- Taxichauffeurs ontevreden over uitkomst
In dit dossier is er een groot verschil wat in formeel het startpunt was (taxi's mogen niet rijden over de trambaan – visie provincie) en wat de praktijk is (taxi's rijden al jaren door de Leidseveertunnel en trambaan in het stationsgebied – visie chauffeurs). Dit maakt dat elke beperking van hun routes als negatief wordt ervaren. Dit blijkt ook met de gesprekken die met het Taxiplatform Utrecht (TRU) over dit onderwerp zijn gevoerd. Daarbij is er onbegrip over het oordeel van veiligheidsadviseurs- en managers over de toekomstige situatie met het rijden van 75 meter trams ten opzichte van hun huidige ervaring (er gebeuren hier al jaren geen ongelukken). De verwachting is dat ook de rest van de chauffeurs zal gelden en er negatieve geluiden over het besluit zullen ontstaan. Dit kan zich uitten in negatieve berichten in de media tot dreigementen over blokkades.

Consequenties van het voorstel

Politiek:	
Financieel:	De keuze voor de variant heeft geen consequenties voor de eerder gemaakte financiële afspraken met de provincie over dit project.
Formatief:	
Juridisch:	Formeel is sinds de Beheerovereenkomst Uithoflijn van kracht is de Provincie wegbeheerder van de HOV-baan in het stationsgebied. Daarmee zijn zij het bevoegd gezag voor het gebruik. Eerdere besluiten over het medegebruik zijn echter altijd in gezamenlijkheid met de gemeente genomen.
Participatie:	De TRU is in meerdere overleggen het afgelopen jaar meegenomen met het proces en de keuzes. Hun oordeel over de risico's is echter substantieel anders dan dat van veiligheidsexperts. .
Communicatie:	Na het BO zal met de rest van de taximarkt de veranderingen gecommuniceerd worden via de taxinieuwsbrief. Daarnaast bereiden we een inloopbijeenkomst voor.
Betrokkenen:	
Portefeuillehouder:	Lot van Hooijdonk

Portefeuillehouders betrokken:	Eelco Eerenberg. - Was als portefeuillehouder stationsgebied aanwezig bij het BO VK+ op 6 juli. Is niet standaard aanwezig bij het BO Stedelijk OV op 29 oktober. Is via weekendmap geïnformeerd over stand van zaken.
Stakeholders:	
Planning en vervolg:	
Vervolgstaftbespreking	n.v.t.
Afstemming en akkoord	-
College	-
Raadsinformatieavond (evt)	-
Commissie	-
Raad	-

*****

MEMO

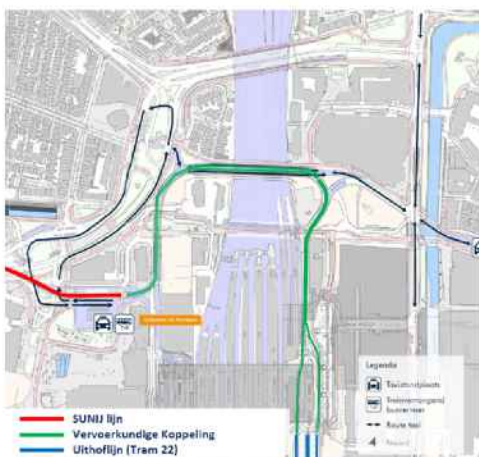
DATUM	18-10-2021
AAN	Arne Schaddelee (PU Gedeputeerde Mobiliteit), Lot van Hooijdonk (GU Wethouder Mobiliteit)
VAN	Projectteam Vervoerkundige Koppeling Plus (VK+)
ONDERWERP	Voorkeursvariant taxigebruik Leidseveertunnel

Inleiding

Als gevolg van de vervoerkundige koppeling van de SUNIJ-lijn en Uithoflijn zal het aantal trambewegingen in de Leidseveertunnel toenemen. Om de verkeersveiligheid tijdens reizigersexploitatie te kunnen waarborgen dienen taxi's in meer of mindere mate te worden geweerd in de Leidseveertunnel. In het Bestuurlijk Overleg VK+ van 05 juli 2021 zijn de betrokken bestuurders geïnformeerd over de afwegingen met betrekking tot de te identificeren voorkeursvariant. Tijdens dit Bestuurlijk Overleg is besloten om nader onderzoek uit te voeren ten behoeve van de afweging tussen taxivariant 4 en 5. Deze beslisnotitie geeft een overzicht van de stand van zaken van dit onderzoek, de taxivariant welke volgens het projectteam VK+ de voorkeur geniet en het advies van de betrokken adviesorganen (Safety Board, ILT) ten aanzien van de geïdentificeerde voorkeursvariant.

Aanvullend onderzoek is uitgevoerd betreffende de mogelijke taxivarianten rondom het in gebruik nemen voor reizigersvervoer van tracédeel X, de trambaan tussen halte Utrecht Centraal Jaarbeurszijde (UCJ) en Utrecht Centraal Centrumzijde (UCC). De volgende taxivarianten zijn beschouwd, welke ook in onderstaande figuren zijn weergegeven:

- Variant 4 (basisvariant): Taxi **wél** toegestaan in twee richtingen door de Leidseveertunnel. Deze variant is als ongewenst geadviseerd door de Safety Board.
- Variant 4a: Taxi **wél** toegestaan in Leidseveertunnel in één richting vanaf Vredenburg naar Westplein, taxi **niet** toegestaan in Leidseveertunnel vanaf Westplein naar Vredenburg.
- Variant 5: Taxi **niet** toegestaan in Leidseveertunnel (alternatieve route via Daalsetunnel).

Variant 4**Variant 4A****Variant 5****Aanvullend onderzoek**

Naar aanleiding van het nader uitgevoerde onderzoek zijn een aantal conclusies getrokken ten aanzien van de te identificeren voorkeursvariant. Onderstaande argumenten weerspiegelen de voorkeur voor taxivariant 4A in vergelijking met taxivariant 5:

1. Met het realiseren van taxivariant 4A worden conflicten tussen taxi en tram weggenomen. De taxi's kruisen bij deze variant de trambaan niet, waardoor de veiligheidsrisico's rondom de Leidseveertunnel beperkt zijn. Ook wordt bij deze variant het conflictpunt rondom de kruising

- Catharijnesingel/Vredenburg m.b.t. het rechtsafslaand taxiverkeer komend vanaf de Vredenburg weggenomen (een conflictpunt wat zich bij variant 5 wel voordoet).
2. Uit het aanvullende onderzoek blijkt dat de gemiddelde vertraging voor alle verkeersmodaliteiten minder groot zal zijn bij variant 4A ten opzichte van variant 5. Taxi's hebben minder verliestijd op zowel het traject Binnenstad-Jaarbeursplein als vice versa. Dit kan een positief effect hebben op het aantal ongewenste taxibewegingen in een west-oost richting.
  3. Het projectteam VK+ is voornemens om eerder geïdentificeerde maatregelen (VRI Westplein, inhaalverbod, handhaving taxi's en het kunnen weren van alle modaliteiten in de Leidseveertunnel) te implementeren indien variant 4A wordt gerealiseerd. Ook het instellen van een proefperiode tijdens het opleidingsbedrijf VK+ is voorzien, om het effect van variant 4A te monitoren.
  4. Het projectteam VK+ heeft alle bijsturingsscenario's geanalyseerd en werkt samen met de vervoerder Qbuzz oplossingen per scenario uit. Aandachtspunten hierbij zijn een gestrande tram in de Leidseveertunnel en de mogelijke ontruiming van de tram in geval van een calamiteit.

Door middel van een memo zijn de Safety Board en de inspectie (ILT) op de hoogte gebracht van de geïdentificeerde voorkeursvariant, waarna beide organen een reactie hebben gegeven vanuit hun eigen expertise. Daarnaast zijn de exploitant (Qbuzz) en verkeersregelininstallatie (VRI) experts van de Gemeente Utrecht ingelicht over de geïdentificeerde voorkeursvariant.

- De **Safety Board** heeft ingestemd met taxivariant 4A onder voorwaarde van het uitvoeren van onderstaande aandachtspunten:
  - Het project VK+ voert de maatregelen uit zoals noodzakelijk geacht vanuit het aanvullende onderzoek (zie bovenstaand punt 3);
  - Het project VK+ zal een proefperiode toepassen, waarin wordt bewaakt en geëvalueerd hoe taxivariant 4a uitwerkt; De criteria voor de proefperiode worden door het projectteam VK+ uitgewerkt en door de Safety Board getoetst.
  - Er wordt vol ingezet op handhaving door de politie en het project VK+ geeft periodiek een terugkoppeling aan de Safety Board over de verdere uitwerking van deze handhaving.
- **ILT** heeft geen bezwaar geuit om verder te gaan met het realiseren van taxivariant 4A.
- **Qbuzz** heeft aangegeven dat verkeerstechnisch taxivariant 4A wordt gezien als voorkeursvariant.
- **VRI-experts** van de Gemeente Utrecht hebben de VRI afstelling binnen de verschillende varianten onderzocht en zien variant 4a veiligheidstechnisch als voorkeursvariant.

Na het bestuderen van het aanvullende onderzoek en de overeenstemming met de verschillende betrokken organisaties is het projectteam VK+ van mening dat vanuit een algemeen verkeersveiligheidsoogpunt binnen de stad Utrecht variant 4A het meest gunstig is. Daarnaast ondersteunt de lagere verliestijd voor de overige verkeersmodaliteiten de keuze voor taxivariant 4A.

Het projectteam VK+ is voornemens om de door de Safety Board geschetste maatregelen (o.a. proefperiode en handhaving) zo spoedig mogelijk verder vorm te geven, zodat in een later stadium kan worden geconcludeerd of de geschetste maatregelen voldoende zijn om tot een veilige tramexploitatie te geraken.

Risico's

Met het identificeren van taxivariant 4a als voorkeursvariant is het risico met betrekking tot de weerstand vanuit de taxibranche kleiner dan bij variant 5, het enige overgebleven alternatief. Variant 4a zorgt ervoor dat taxi's, zo veel als veiligheidstechnisch gezien acceptabel is, gebruik kunnen en mogen maken van de Leidseveertunnel. Verliestijden voor de taxibranche worden geminimaliseerd. Het risico op weerstand vanuit de taxibranche blijft echter groot, zij moeten immers meer omrijden dan in de huidige situatie. Taxi's willen liever geen vervoerkundige koppeling zodat ze gebruik kunnen blijven maken van de gecombineerde tram/busbaan in het stationsgebied.

Start bouwwerkzaamheden

Het project VK+ is eind september gestart met de bouwwerkzaamheden rondom het Jaarbeursplein. Een bovenleidingsmast is weggehaald ten behoeve van de toekomstige businvoeg. Echter, deze werkzaamheden hebben geenszins invloed op de te kiezen voorkeursvariant 4, 4a of 5. Deze varianten gaan over het taxiverkeer door de Leidseveertunnel. Ook de werkzaamheden rondom kruising Westplein, kruising Smakkelaarsveld en halte UCC zullen ongeacht de uiteindelijk gekozen taxivariant moeten worden uitgevoerd om de veiligheid rondom de HOV-baan te kunnen garanderen. Het eventuele besluit om voor een andere voorkeursvariant te kiezen zal derhalve zeer weinig invloed hebben op de uit te voeren werkzaamheden en geen verschil geven in de orde van grootte van de totale projectkosten.

Communicatie

De taximarkt zal door de gemeente gefaseerd op de hoogte worden gebracht van de geplande werkzaamheden en de genomen maatregelen om taxi's te weren op delen van de HOV-baan en de Leidseveertunnel.

- Eerst is op 15 oktober via een gemeentelijke taxinieuwsbrief gecommuniceerd over de op 18 oktober startende werkzaamheden rondom de halte Jaarbeursplein, Er zullen zich n.a.v. deze taxinieuwsbrief geen veranderingen voordoen voor de taxibestuurders.
- Op 18 oktober is het Taxiplatform Regio Utrecht geïnformeerd over variant 4A. In het overleg bleek dat zij het rijden door de Leidseveertunnel zien als verworven recht, ondanks dat het formeel sinds 2019 niet meer is toegestaan. Ze zijn dan ook erg ontevreden over het beperken van het gebruik. Ze achten de risico's van het medegebruik beperkt. Hun verwachting is dat het bericht voor onrust onder de chauffeurs zal leiden.
- De volgende stap is het informeren van de gehele branche over het ingaan van variant 4A. Dit doen we wanneer we zeer zeker van het moment zijn wanneer de trams gaan rijden. Waarschijnlijk communiceren we hierover begin november. We communiceren via de gemeentelijke taxinieuwsbrief. Daarnaast zal in november een inloopbijeenkomst georganiseerd worden voor chauffeurs om hun vragen te beantwoorden.

Vanaf aanvang van het Proefbedrijf, op dit moment gepland vanaf 8 januari 2022, zal strenger worden gehandhaafd door de politie op het naleven van de verkeersbesluiten t.a.v. de gekozen taxivariant, vanwege het frequenter aanwezig zijn van tramvoertuigen op de HOV-baan tussen de haltes Utrecht Centraal Jaarbeursplein en Utrecht Centraal Centrumzijde.

From: "5.1,2E" "5.1,2E" @provincie-utrecht.nl>
Sent: Mon, 25 Oct 2021 14:23:37 +0200
To: "5.1,2E" "<5.1,2E" @utrecht.nl>
Cc: "5.1,2E" "5.1,2E" @provincie-utrecht.nl>
Subject: Tekst agenda BO SOV
Attachments: 20211020 - Memo Voorkeursvariant taxigebruik Leidseveertunnel.pdf

5.1,2E ,

Onderstaand de tekst voor het BO SOV overleg inclusief de taxi bijlage. De bijlage SOK versie 100% wacht nog op akkoord 5.1,2E
 5.1,2E Hopelijk goed zo.

5.1,2E

3.	14:30-14:40 Samenwerkingsovereenkomst Herinrichting tram- en weginfrastructuur stationsgebied Utrecht CS - Vervoerkundige Koppeling plus (VK+)	Om de afspraken tussen PU en GU eenduidig en rechtmatig te kunnen borgen is een samenwerkingsovereenkomst (SOK) voor het project VK+ opgesteld door de gezamenlijke juristen van GU en PU. De intentie was om in dit overleg de overeenkomst te ondertekenen. Omdat de afstemming tussen de juristen meer tijd vergde dan gepland was het niet mogelijk de SOK tijdig aan GS en B&W voor te leggen. Het voorstel is om de hoofdlijn van de SOK te bespreken en wederzijds uit te spreken dat de opzet voldoet aan de wederzijdse verwachtingen en er geen belemmeringen zijn om de SOK te ondertekenen. Voorgestelde besluit: 1. De samenwerkingsovereenkomst vast te stellen en voor te leggen aan GS en B&W; 2. Beperkte wijzigingen van redactionele aard in de overeenkomst door te voeren indien noodzakelijk; 3. De samenwerkingsovereenkomst na GS en B&W digitaal te ondertekenen. <i>Bijlage 1 Samenwerkingsovereenkomst Herinrichting tram- en weginfrastructuur stationsgebied Utrecht CS - Vervoerkundige Koppeling plus (VK+) – 100% versie</i>

Ter informatie		
4.	14:40-14:45 Keuze medegebruik taxi's Leidseveertunnel	Als gevolg van de vervoerkundige koppeling van de SUNIJ-lijn en Uithoflijn zal het aantal trambewegingen in de Leidseveertunnel flink toenemen. Om de verkeersveiligheid tijdens reizigersexploitatie te kunnen waarborgen dienen taxi's in meer of mindere mate te worden geweerd in de Leidseveertunnel. In het Bestuurlijk Overleg VK+ van 5 juli 2021 zijn de betrokken bestuurders geïnformeerd over de afwegingen met betrekking tot de te identificeren voorkeursvariant. Tijdens dit Bestuurlijk Overleg is besloten om nader onderzoek uit te voeren ten behoeve van de afweging tussen taxivariant 4 en 5.

	Bijgevoegde beslisnotitie geeft een overzicht van de stand van zaken van dit onderzoek, de taxivariant welke volgens het projectteam VK+ de voorkeur geniet en het advies van de betrokken adviesorganen (Safety Board, ILT) ten aanzien van de geïdentificeerde voorkeursvariant. Voorgestelde besluit: 1. akkoord met variant 4A, zoals genoemd in de Memo Voorkeursvariant taxigebbruik Leidseveertunnel; <i>Bijlage 2: Memo Voorkeursvariant taxigebbruik Leidseveertunnel</i>

“De informatie verzonden met dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan.

Het is mogelijk dat tijdens het transport van dit bericht fouten zijn ontstaan zodat het bericht onjuist is overgekomen. Hiervoor kunnen wij geen aansprakelijkheid erkennen. Uitsluitend het door de bevoegde persoon dan wel het bevoegde bestuursorgaan ondertekende papieren document is bindend. Wij adviseren u om bij twijfel over de juistheid of volledigheid contact met ons op te nemen”.

Interne mededeling

Aan	Lot van Hooijdonk (GU), Eelco Eerenberg (GU), Arne Schaddelee (PU)	Datum	18 januari 2021
Onderwerp	Tijdelijke herinrichting omgeving tramhalte Jaarbeursplein	Van	5.1.2E
		Doorkiesnummer	
Kopie		E-mail	5.1.2E @utrecht.nl
		Bijlagen	

Bestuurlijke samenvatting

De Provincie Utrecht is na de overdracht van de Uithoflijn verantwoordelijk geworden voor de gecombineerde tram/busbaan in het Utrechtse stationsgebied en in het bijzonder de oost-west verbinding Mineurslaan-Leidseveertunnel-Smakelaarsveld-UCC (zogenaamde tracédeel X). Voor het busverkeer is dit een belangrijke route, voor de tram is het tracé momenteel alleen in gebruik voor enkele dagelijkse overbrengingsritten tussen de remise en de Uithoflijn (dus zonder passagiers). Dit gaat veranderen door de realisatie van de doorkoppeling in het provinciale project Verkeerskundige Koppeling Plus (VK+): dan vormen de SUNIJ-lijn en Uithoflijn één doorgaande tramverbinding en gaan hier – exclusief (mogelijke) overbrengingsritten – 8 trams per uur per richting rijden. Het streven is om deze doorkoppeling per september 2021 in de dienstregeling op te nemen. Dat is een hele uitdaging, omdat de vervoerkundige koppeling afhankelijk is van vele randvoorwaardelijke projecten.

Deze doorkoppeling vindt plaats in een gebied waarin de afgelopen jaren veel projecten zijn gerealiseerd, maar dat ook de komende jaren nog volop in beweging is. De gemeente Utrecht is op dit moment bijvoorbeeld bezig met het realiseren van het Forum Noord en bijbehorende WTC-trap naar Jaarbeursplein. Ontwikkelaar Lingotto bouwt op het Smakelaarsveld aan de overkluizing over de HOV-baan. Verder in de toekomst zullen de plannen voor het Jaarbeurspleingebouw en het Lombokplein met verlegging van de Graadt van Roggenweg starten. Al deze plannen kennen verkeerskundig en qua veiligheid raakvlakken met het functioneren van het tram- en busverkeer.

In het kader van het project VK+ is de Provincie Utrecht gestart een Safetycase (SC) op te stellen. Deze veiligheidsbewijsvoering is nodig voor aanvang van het proefbedrijf van de doorkoppeling. Zoals afgesproken in het Bestuurlijk Overleg Mobiliteit op 22 juni 2020 worden nu eerst voor de op te stellen Safety Case de varianten wat betreft het medegebruik door taxi's uitgewerkt en afgewogen. Uit de eerste analyses van de varianten komt naar voren het huidige gebruik van het kruispunt aan de oostelijke kop van halte Jaarbeursplein (tussen het perron en het WTC) in combinatie met het regulier rijden van de trams verschillende conflicten gaat opleveren. De aanwezige U-bocht levert lastige verkeerssituaties op (zie figuur 1).

figuur 1: Huidige situatie met aanwezig U-turn (zie gele pijl) rondom de tramhalte Jaarbeursplein

Op dit kruispunt komen straks, zeker na oplevering van de WTC-trap, veel type weggebruikers uit diverse richtingen bij elkaar. Het gaat hier om de trams, bussen, taxi's, treinvervangend busvervoer, voetgangers en fietsers.

In het recent door college van B&W vastgestelde Functioneel Ontwerp Lombokplein¹ is dit kruispunt versimpeld, waarbij de huidige U-turn beweging om de tramhalte niet meer bestaat. Zie ook de onderstaande de figuur voor een uitsnede uit het Functioneel ontwerp. Na de realisatie van het Functioneel ontwerp kruisen hier alleen voetgangers en fietsers de tram/busbaan. De uitvoering van dit project vindt echter pas over enkele jaren plaats.

figuur 2: Uitsnede Functioneel Ontwerp Lombokplein ter hoogte van tramhalte Jaarbeursplein.

Binnen de varianten die nu onderzocht worden, is de optie meegenomen om de kruisende U-turn beweging en het in-en uitvoegen van taxi's op de tram/busbaan al bij de start van de doorkoppeling onmogelijk te maken. Deze situatie blijft dan tijdelijk bestaan tot start bouw van het Jaarbeurspleingebruik op de plek van het huidige busstation. De aanpassing heeft de volgende consequenties:

- Doordat de U-turn niet mogelijk is dient er een nieuwe uitgang richting de Croeselaan gemaakt te worden bij de huidige ingang van het busstation. Hierdoor kan het busstation voorlopig in gebruik blijven voor treinvervangend busvoer van de NS en als taxistandplaats. De huidige ingang van dit busstation en taxistandplaats wordt dan een in- én uitgang.
- Taxi's kunnen van de standplaats niet meer direct in- en uitvoegen op de tram/bus baan. Indien uit de variantenstudie blijkt dat medegebruik van taxi's van de tram/busbaan mogelijk is, zullen zij om de Leidseveertunnel te bereiken gebruik moeten maken van de Graadt van Roggenweg en de huidige busbaan op het Westplein.
- Er is een positief effect op kwaliteit van de afwikkeling van het tram- en busverkeer en de reizigerservaring rondom de halte te verwachten.

Er wordt door de gemeente binnenkort een start gemaakt met het uitwerken van een verkeerskundig ontwerp voor het kruispunt en de in- en uitgang van het busstation op het Jaarbeursplein. Op basis hiervan kunnen ook de financiële consequenties en dekkingsmogelijkheden verkend worden, evenals meer inzicht in de mogelijke realisatieplanning.

¹ <https://www.utrecht.nl/wonen-en-leven/bouwen/bouwprojecten/beurskwartier-en-lombokplein/lombokplein-herinrichting/>

Gevraagd besluit

Het BO wordt gevraagd kennis te nemen van het vraagstuk. Een besluit wordt gevraagd wanneer:

- het advies met een voorkeursvariant voor het medegebruik van taxi's gereed is;
- er een ontwerp ligt met inzicht in uitvoeringskosten en planning.

Achtergrond

Drie varianten voor route taxi's op Jaarbeursplein

Er worden verschillende routevarianten voor de taxi in het stationsgebied op veiligheid en verkeerskundige effecten onderzocht. Voor fase 1, de start van de vervoerkundige koppeling in 2021, worden voor het Jaarbeursplein 3 routes meegenomen in de verschillende varianten.

- Route 1 betreft het formaliseren van de huidige 'gedoogde' situatie waarbij taxi's soms in en uitvoegen vanaf de HOV-baan naar de taxistandplaats
- Route 2 gaat uit van het behoud van de U-turn in combinatie met het verbod op in- en uitvoegen (gelijk aan de huidige situatie)
- Route 3 maakt vooruitlopend op de definitieve herinrichting binnen project Lombokplein zowel de U-turn als het in- en uitvoegen onmogelijk.

Route 1 -2021

Route 2 -2021

Route 3 – 2021 (verkeerssituatie Croeselaan aanpassen)

figuur 3: Drie taxiroutes Jaarbeursplein

Consequenties route 3 voor de huidige gebruikers

Op dit moment maken niet alleen taxi's maar ook andere type gebruikers gebruik van de oversteek:

- *Tram vervangend busvervoer*
Als gevolg van het VRT-project worden als alternatief voor de trams van de SUNIJ-lijn bussen ingezet. Deze bussen halteren nu op het busstation. De planning is dat eind januari 2021 de trams weer gaan rijden en het tram vervangend busvervoer niet meer nodig is.
- *Trein vervangend busvervoer NS*
In het geval van geplande en ongeplande calamiteiten op het spoor halteren bussen op het busstation. Deze functie blijft de komende jaren op deze plek totdat een nieuwe locatie is gevonden. De deadline hiervoor is start bouwrijp maken van het Jaarbeurspleingebouw. Met deze gebruiker dient dus rekening gehouden te worden bij het ontwerp van de nieuwe in- en uitgang.
- *Lijnbussen*
Sinds augustus rijden de bussen vanuit de Graadt van Roggenweg richting het busstation Jaarbeurszijde (perron C en D) niet meer over het Jaarbeursplein. Vanwege de bouw van Forum Noord met bijbehorende trap is dit niet mogelijk. Voor de richting 'stad in' is er een tijdelijke omleidingsroute via de Van Zijstweg en de busbaan langs de Rabobank. In de richting 'stad uit' zijn er geen omleidingen. Op het moment dat de vervoerkundige koppeling een feit is wil de provincie dat de bussen samen met de tram gaan rijden op de HOV-baan (figuur 2) waarmee de reguliere route richting perron C en D hersteld wordt. Hiervoor is onder andere het mogelijk maken van een invoeg beweging van de Graadt van Roggenweg naar de tram/busbaan noodzakelijk. Het realiseren van deze verbinding kan mogelijk gekoppeld worden aan de uitvoering van de tijdelijke herinrichting van het Jaarbeursplein.
- *Taxi's*
De taxistandplaats op het Jaarbeursplein kan tot uiterlijk de start bouw van het Jaarbeurspleingebouw blijven. Het afsluiten van de U-turn betekent dat het in- en uitvoegen van taxi's op de HOV-baan ook onmogelijk wordt. De vertegenwoordigers van de taximarkt hopen echter dat via een pilot bij de start van de doorkoppeling het rijden op de trambaan tijdelijk wordt toegestaan. Het fysiek onmogelijk maken om vanaf het busstation de HOV-baan op te rijden past niet bij die verwachting en zal daarom goed gecommuniceerd moeten worden. Het afsluiten is wel het uitgangspunt in de plannen van de gemeente.
- *Overig autoverkeer*
Op het busstation zijn alleen lijnbussen en taxi's toegestaan. Alhoewel er soms door ander autoverkeer gebruik van wordt gemaakt hoeft hier geen rekening mee gehouden te worden bij de

herinrichting. De K+R en Greenwheels plekken naast het NH-hotel blijven bereikbaar via de Mineurslaan.

- *Fietser en voetgangers*
Nu de trams van de SUNIJ-lijn weer rijden zal het drukker rondom de tramhalte. Op dit moment wordt de kruising geregeld met een VRI. Wanneer de U-turn eruit wordt gehaald kunnen wordt de situatie voor voetgangers en fietsers overzichtelijker doordat er geen kruisende taxi's en bussen meer zijn.

VOORBLAD
Staf
Stationsgebied

Onderwerp: Tijdelijke
herinrichting omgeving tramhalte
Jaarbeursplein

Stafdatum:	25-01-2021	
Opgavetrekker:	5.1.2E	
Bestuurlijk contactpersoon:	5.1.2E	
Opsteller:	5.1.2E	Toegelicht door:
Betrokkenen:		
Portefeuillehouder:	Eelco Eerenberg	
Bestuursadviseur	5.1.2E	
Portefeuillehouders betrokken:	Lot van Hooijdonk	
Stakeholders:	Provincie Utrecht	
	Taxibranche & NS	
Behandelingsvoorstel:		
Geheim:	Nee	
Product:		
Bijzondere procedures	nee	
Bijlagen	1	
Aanleiding voor dit voorstel (context en voorgeschiedenis in enkele woorden, voor zover relevant):		
De Provincie Utrecht is na de overdracht van de Uithoflijn verantwoordelijk geworden voor de gecombineerde tram/busbaan in het Utrechtse stationsgebied en in het bijzonder de oost-west verbinding Mineurslaan-Leidseveertunnel-Smakkelaarsveld-UCC (zogenaamde tracédeel X). Voor de tram is het tracé momenteel alleen in gebruik voor enkele dagelijkse overbrengingsritten tussen de remise en de Uithoflijn (dus zonder passagiers). Dit gaat veranderen door de realisatie van de doorkoppeling in het provinciale project Verkeerskundige Koppeling Plus (VK+): dan vormen de SUNIJ-lijn en Uithoflijn één doorgaande tramverbinding en gaan hier 8 trams per uur per richting rijden. Het streven is om deze doorkoppeling per september 2021 in de dienstregeling op te nemen. Dat is een hele uitdaging, omdat de vervoerkundige koppeling afhankelijk is van vele randvoorwaardelijke projecten. In het Bestuurlijk Overleg Mobiliteit op 22 juni 2020 tussen gemeente en provincie is afgesproken dat bij het op stellen van de veiligheidsbewijsvoering voor de doorkoppeling eerst varianten wat betreft het medegebruik door taxi's worden uitgewerkt en afgewogen. De daarvoor benodigde onderzoeken zijn nu zo goed als afgerond. Op basis van de resultaten is voor het volgende Bestuurlijk Overleg Mobiliteit begin februari een notitie opgesteld. In deze notitie (zie bijlage) worden gedeputeerde Arne Schaddelee en Lot van Hooijdonk geïnformeerd over de mogelijke consequenties in de vorm van een tijdelijke herinrichting (vooruitlopend op het project Lombokplein) van de openbare ruimte in de omgeving van de tramhalte op het Jaarbeursplein. Aangezien dit gebied deel uit maakt van de portefeuille Stationsgebied wordt deze notitie eerst in deze staf geagendeerd.		
Gevraagd besluit:		
Ter informatie		
Onderbouwing (met argumenten pro en contra, eerdere ervaringen en ervaringen elders, afweging en wat verder relevant is):		
Uit de analyses van de varianten voor het medegebruik van taxi's komt naar voren het huidige gebruik van het kruispunt aan de oostelijke kop van halte Jaarbeursplein (tussen het perron en het WTC) in combinatie		

met het regulier rijden van de trams en alle andere vervoersstromen die daar samenkomen verschillende conflicten gaat opleveren. De waarschijnlijke voorkeursvariant betreft het al bij de start van de doorkoppeling onmogelijk maken van de kruisende U-turn beweging en het in- en uitvoegen van taxi's op de tram/busbaan. Voor deze variant wordt door de gemeente een verkeerskundig ontwerp met een kostenraming opgesteld.

Relevante samenhang of raakvlakken met andere opgaven of beleidsvelden (incl. toelichting, pro/contra)

Wonen:	
Mobiliteit:	
Groen:	
Openbare ruimte:	
Maatschappelijke ontwikkeling:	
Gebiedsontwikkeling:	Lombokplein: het onmogelijk maken van de U-turn beweging is in lijn met het Functioneel Ontwerp van Lombokplein
Vastgoed:	Jaarbeurspleingebouw: de tijdelijke herinrichting voor taxi's en treinvervangend busvervoer blijft in gebruik tot start bouwrijpmaken van het gebouw.
[zelf in te vullen]	

Consequenties van het voorstel

Politiek:	
Financieel:	De uitvoeringskosten zijn nog niet in beeld. Op basis daarvan dient nog met de provincie een verdeling van de kosten afgesproken te worden.
Formatief:	
Juridisch:	
Participatie:	Op 28 februari worden de uitkomsten van de variantenstudie met vertegenwoordigers van de taxibranche gedeeld. Daarbij worden zij ook meegenomen in de afweging om op de tram/busbaan richting de Leidseveertunnel (deel Westplein – Jaarbeursplein) geen taxi's toe te staan.
Communicatie:	eigen organisatie: raad/pers/publiek:

Planning en vervolg:

vervolgstafbespreking	Na opstellen ontwerp en kostenraming: eind 1 ^e kwartaal 2021
Afstemming en akkoord	
College	
Raadsinformatieavond	
Commissie	
Raad	

PROJECT VERVOERKUNDIGE KOPPELING PLUS (VK+)

Veiligheids- en doorstromingsanalyse
Taxi's rondom Utrecht Centraal Station
Concept resultaten

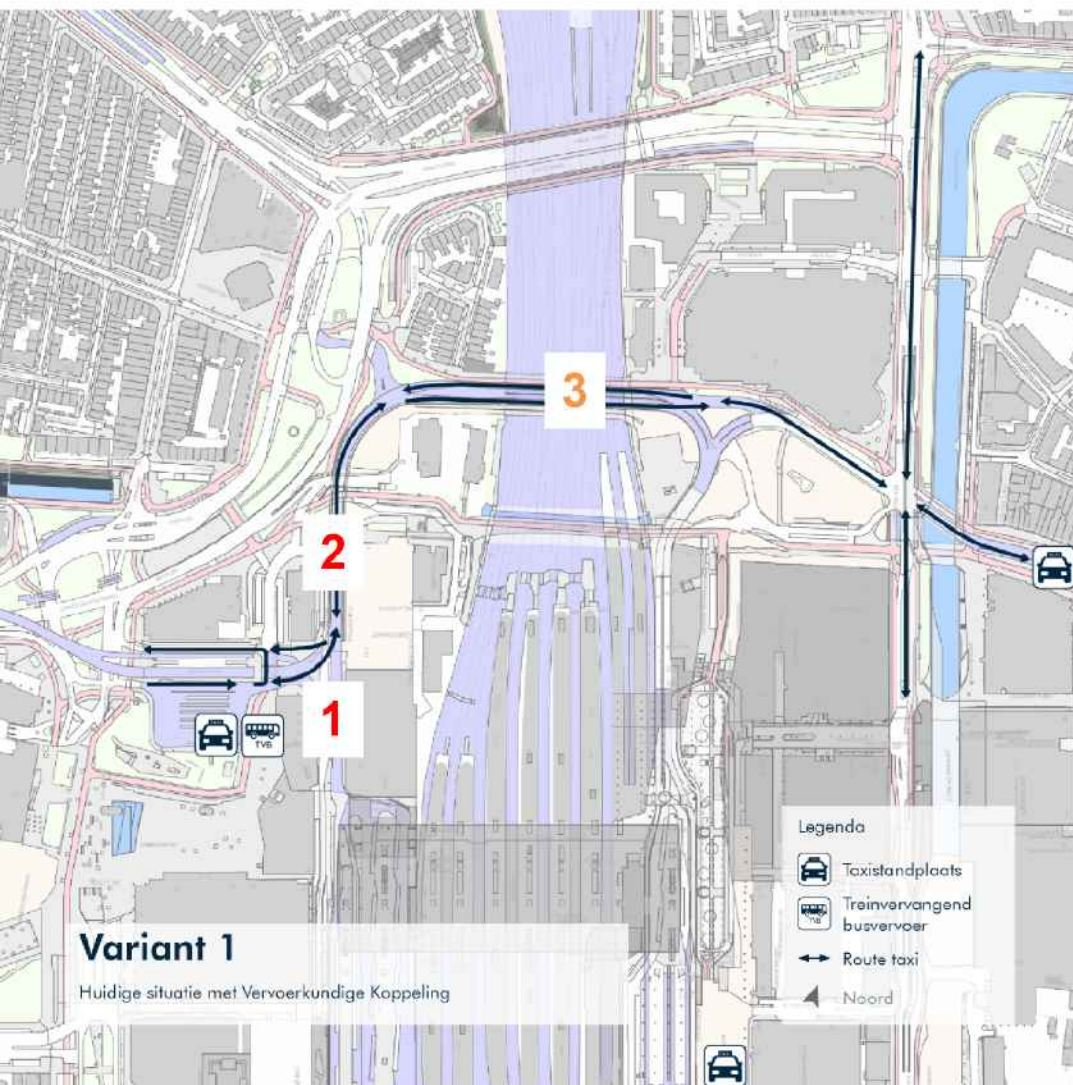

ONDERZOCHE VARIANTEN

Variant	Titel	Jaar	Trams	Leidseveertunnel	Taxi routes Jaarbeursplein
0	Huidige situatie	2020	Matritten	Taxi's toegestaan Via HOV-viaduct (gedoogd)	Route 1 en 2
1	Huidige situatie met Vervoerkundige koppeling	2021	8pupr en matritten	Taxi's toegestaan Via HOV-viaduct	Route 1 en 2
2	Taxi's via Leidseveertunnel bij vervoerkundige Koppeling	2021	8pupr en matritten	Taxi's toegestaan Via Westplein	Route 2
3	Taxi's via Daalsetunnel bij Vervoerkundige Koppeling	2021	8pupr en matritten	Taxi's verboden	Route 2
4	Keerlus Jaarbeursplein en taxi route via Leidseveertunnel	2021	8pupr en matritten	Taxi's toegestaan Via Westplein	Route 3
5	Keerlus Jaarbeursplein en taxi route via Daalsetunnel	2021	8pupr en matritten	Taxi's verboden	Route 3
6	Taxi's over trambaan met Vervoerkundige Koppeling	2025	8pupr en matritten	Taxi's toegestaan Via HOV-viaduct	Route 4
7	Keerlus Jaarbeursplein en taxi route via Leidseveertunnel (lijkt op variant 4, maar met nieuwe kruising Park Plaza)	2025	8pupr en matritten	Taxi's toegestaan Via Westplein	Route 5
8	Keerlus Jaarbeursplein en taxi route via Daalsetunnel (lijkt op variant 5, maar met nieuwe kruising Park Plaza)	2025	8pupr en matritten	Taxi's verboden	Route 6

In de varianten blijft de Leidseveertunnel wel beschikbaar voor hulpdiensten die zwaailicht voeren en de onderhoudsdienst. Expeditieverkeer, bouwverkeer, etc. mogen alleen tijdens aangevraagde tramvrije perioden gebruik maken van de tram- en busbanen.

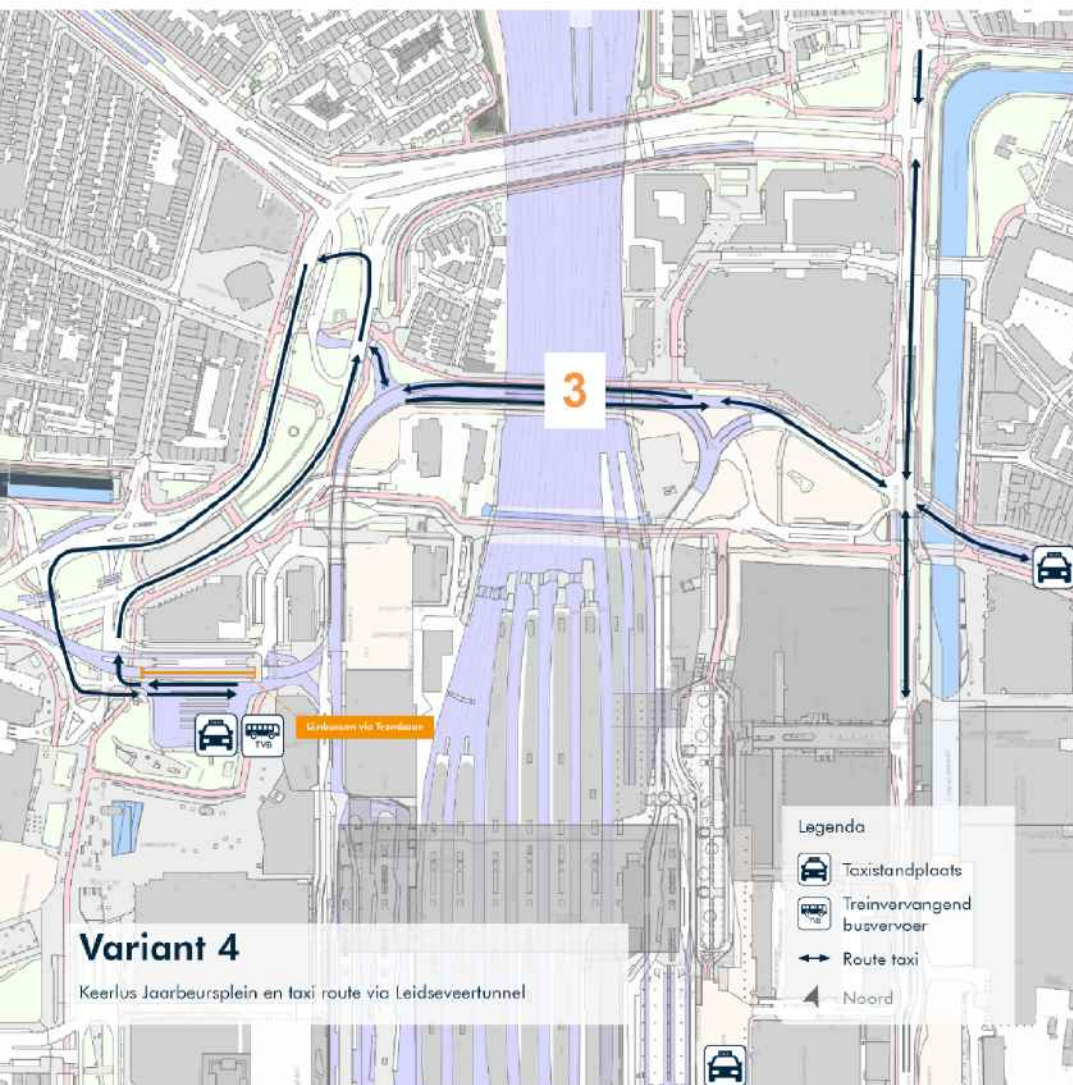

Veiligheidsrisico's

1. Risico kop tramhalte oostzijde **ontoelaatbaar** als gevolg van grote stromen fiets, voetgangers, bussen, trams en taxi's
2. Gezamenlijk gebruik viaduct HOV **ontoelaatbaar** als gevolg van meer trams, grotere trams en beladen trams
3. Samengebruik Leidseveertunnel en aansluiting Overkluizing **ongewenst**

Doorstroming

- Rijtijden taxi
  - Circa 1,5 min stad uit
  - Circa 2,5 min stad in
- Verliestijden bus
  - N.v.t. de overige varianten worden vergeleken met deze variant

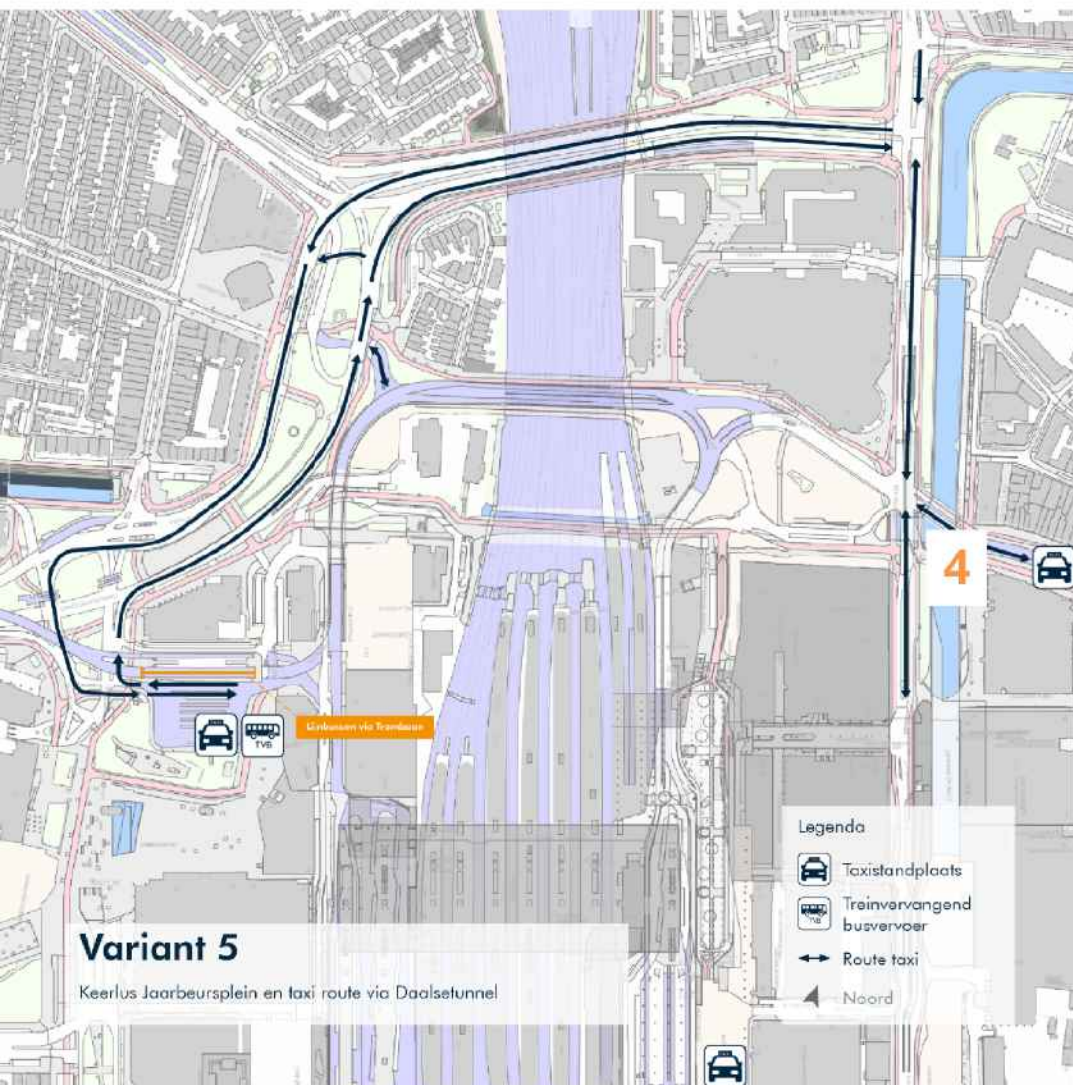
Veiligheidsrisico's

- Samengebruik Leidseveertunnel en aansluiting Overkluizing **ongewenst**

Doorstroming

- Rijtijden taxi
  - Circa 4,5 min stad uit
  - Circa 5,5 min stad in
- Verliestijd bus (t.o.v. variant 1)
  - Circa 2 sec stad uit
  - Circa 5 sec sneller stad in

Veiligheidsrisico's

4. Afslaande taxi Catharijnesingel **ongewenst**

Doorstroming

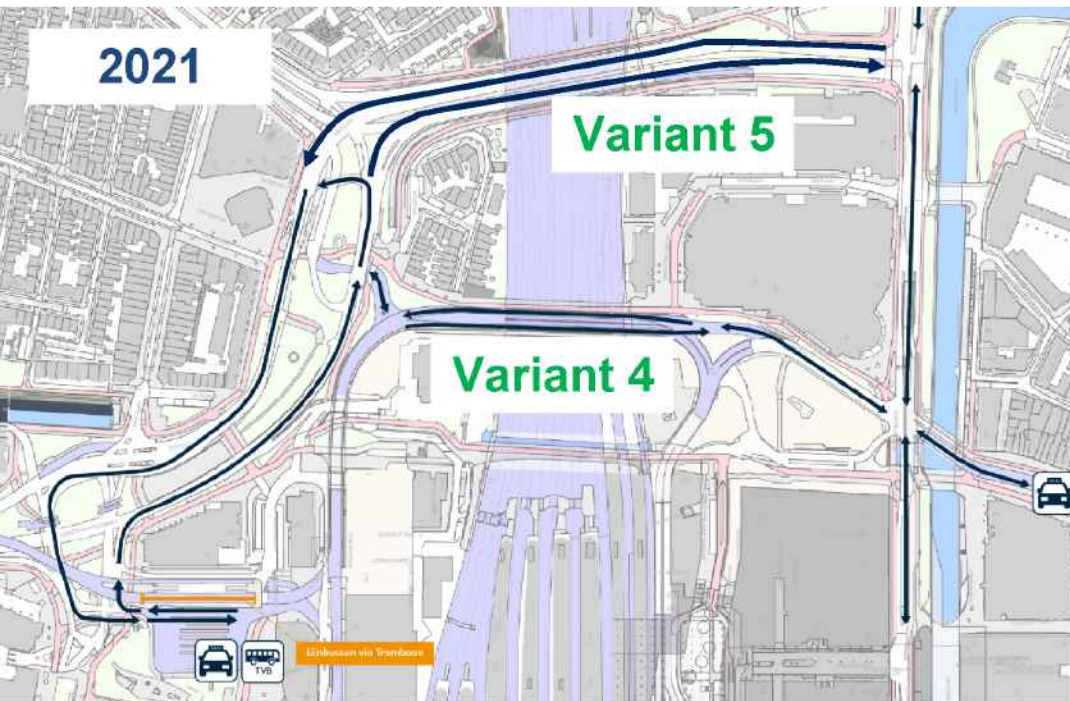
- Rijtijden taxi
  - Circa 8 min stad uit
  - Circa 9,5 min stad in
- Verliestijden bus (t.o.v. variant 1)
  - Circa 12 sec stad uit
  - Circa 4 sec sneller stad in

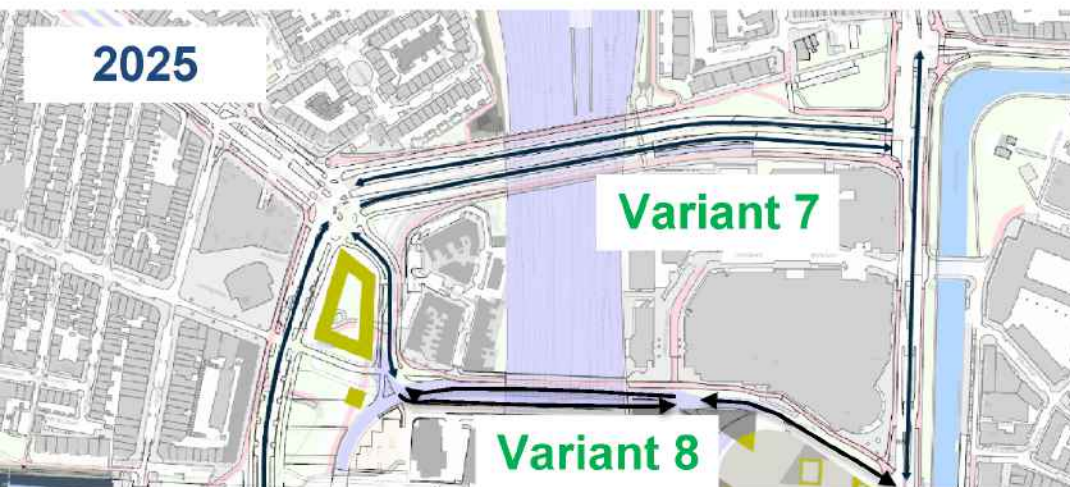
INTEGRALE VERGELIJKING - VARIANTEN

2021

1. Vanuit tramveiligheid is 100% scheiden taxi en tram optimaal (variant 5)
2. Varianten met taxi over HOV viaduct, ontoelaatbaar.
  - ☐ Daarmee vervalt variant 1
3. Varianten met taxi's en bussen om de kop (oostzijde) van de tramhalte Jaarbeursplein is zeer ongewenst.
  - ☐ Daarmee zijn varianten 2 en 3 ongewenst.
4. Blijven voor 2021 varianten 4 en 5 over
5. Rijdtijd taxi's (doorstroming in 2021):
  - ☐ Variant 4: van 2 min. -> ca. 5min.
  - ☐ Variant 5: van 2 min. -> ca. 8min.

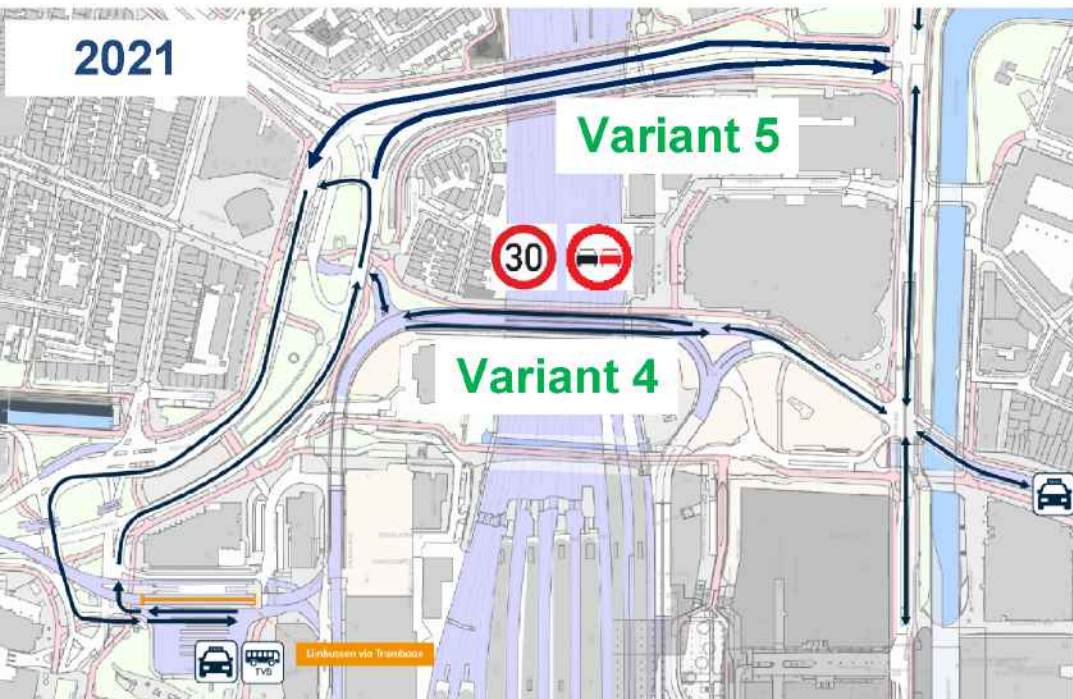
2025

6. Rijdtijd taxi's (doorstroming in 2025):
  - ☐ Variant 7: van 5 min. -> ca. 6 min.
  - ☐ Variant 8: van 5 min. -> ca. 6 min.

INTEGRALE VERGELIJKING - VARIANT 4 (STAD IN)

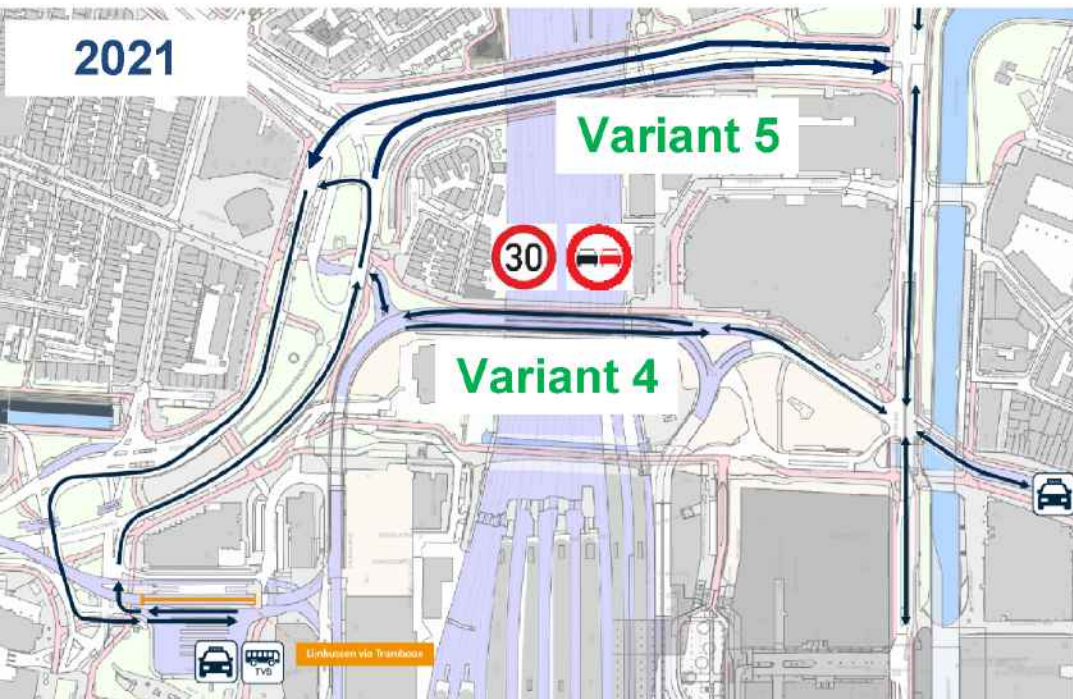
Veiligheidsrisico's
Leidseveertunnel o.a. ontruiming

INTEGRALE VERGELIJKING - VARIANT 4 (STAD IN)

2021

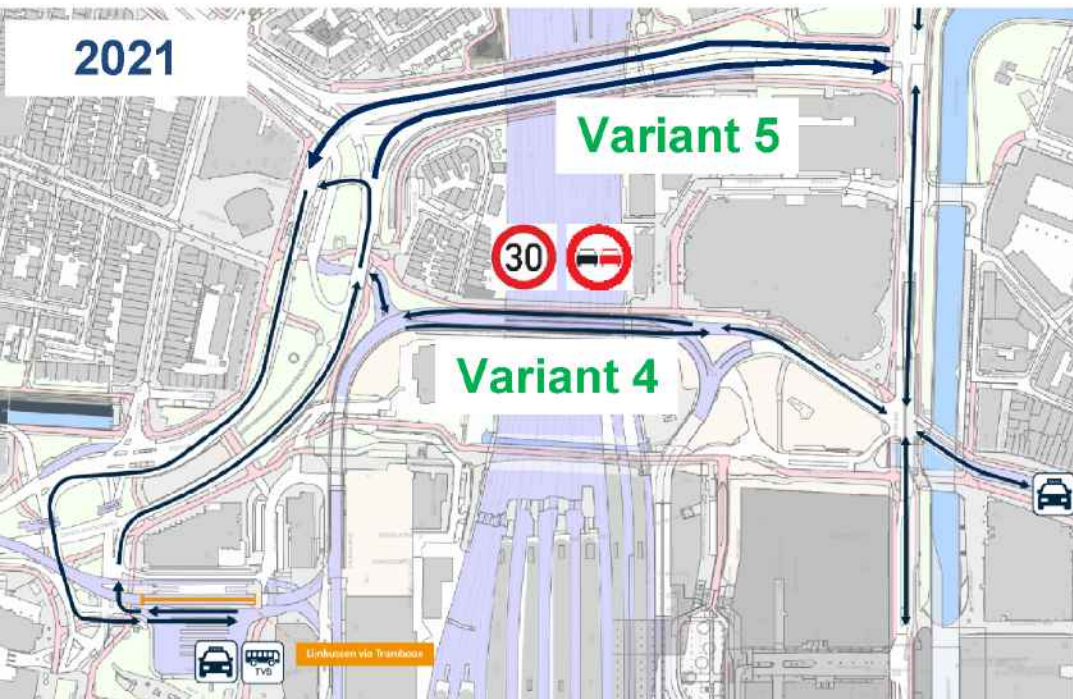
Veiligheidsrisico's
Aansluiting overkluizing o.a. stopstreep
verplaatsen

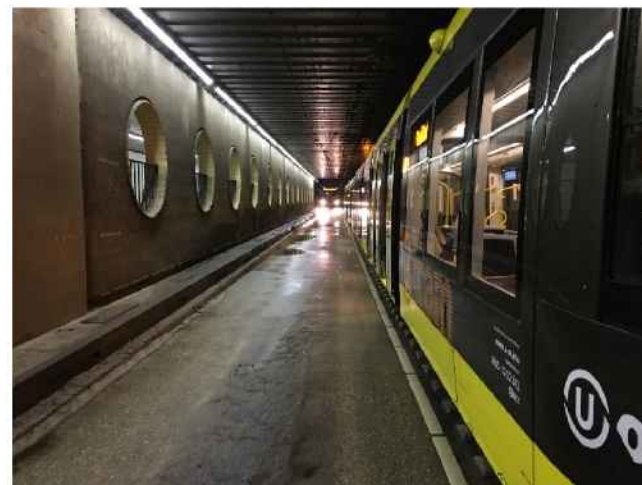
INTEGRALE VERGELIJKING - VARIANT 4 (STAD UIT)

2021

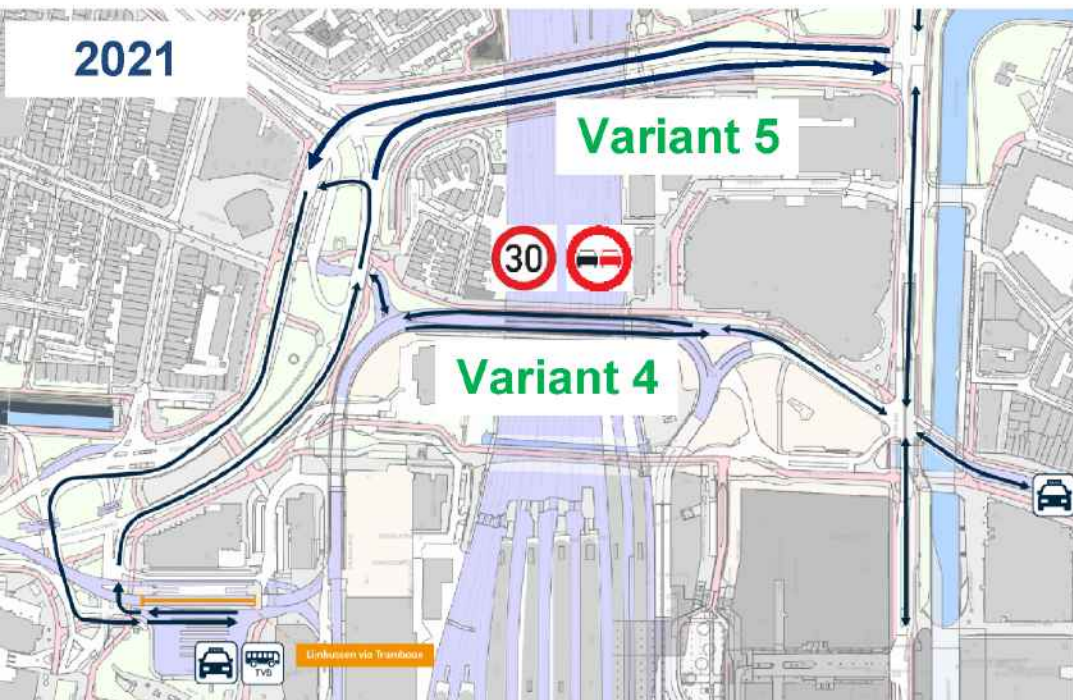

Veiligheidsrisico's

Niet inhalen en 30km/u o.a. handhaving

VARIANT 4 – EEN TOEKOMSTGERICHTE OPLOSSING

1. Doorstroming variant 4 (Leidseveertunnel circa 5 min.) is in 2021 voor taxi's aanmerkelijk sneller dan variant 5 (Daalsetunnel – circa 8 min.)
2. Door te kiezen voor variant 4 wordt het Stand Still principe behouden. De veiligheidswinst (niet HOV-viaduct gebruiken en geen U-bocht) is groter dan veiligheidsverlies (Leidseveertunnel)
3. Extra verhoging veiligheid variant 4 (Leidseveertunnel) door maatregelen: bebording, instructie, camera toezicht
4. Monitoring gedurende fase tot 2025 gewenst, na 2025 alsnog taxi's door alleen de Daalsetunnel overwegen

From: "5.1.2E" "5.1.2E" <[redacted]@provincie-utrecht.nl>
Sent: Mon, 1 Feb 2021 19:24:07 +0200
To: "5.1.2E" "5.1.2E" <[redacted]@utrecht.nl>; "5.1.2E" "5.1.2E" <[redacted]@provincie-utrecht.nl>; "5.1.2E" "5.1.2E" <[redacted]@hta-rail.nl>; "5.1.2E" "5.1.2E" <[redacted]@mottmac.com>; "5.1.2E" "5.1.2E" <[redacted]@goudappel.nl>
Cc: "5.1.2E" "5.1.2E" <[redacted]@provincie-utrecht.nl>
Subject: Bestuurlijk overleg: Voorkeursvariant
Attachments: Bijlage 8_ Analyse concept resultaten_versie 2.2.pdf

Allen,

Zojuist is in het bestuurlijk overleg ons PPvE versie 1.0 vastgesteld. Daarnaast hebben de bestuurders (PU en GU) de volgende keuze gemaakt:

- Variant 4 (zie bijlage) verder uitwerken met een planning en een kostenraming.
- Variant 5 in de achterzak houden, veiligste oplossing.
- Variant 4 toetsen bij ILT, wat vinden zij daarvan?
- Alle onderzochte varianten bespreken met de taxi branche en laten doorschemeren dat bij medegebruik van de Leidseveertunnel een inhaalverbod van toepassing is.

Voorstel is om een half uur in te plannen met wethouder Stationsgebied en gedeputeerde Mobiliteit om de problematiek en de urgentie rondom het Jaarbeursplein toe te lichten.

Met vriendelijk groet,

5.1.2E [redacted]

5.1.2E [redacted]

M 5.1.2E [redacted]

“De informatie verzonden met dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan.

Het is mogelijk dat tijdens het transport van dit bericht fouten zijn ontstaan zodat het bericht onjuist is overgekomen. Hiervoor kunnen wij geen aansprakelijkheid erkennen. Uitsluitend het door de bevoegde persoon dan wel het bevoegde bestuursorgaan ondertekende papieren document is bindend. Wij adviseren u om bij twijfel over de juistheid of volledigheid contact met ons op te nemen”.

PROJECT VERVOERKUNDIGE KOPPELING PLUS (VK+)

Veiligheids- en doorstromingsanalyse
Taxi's rondom Utrecht Centraal Station
Concept resultaten

PROVINCIE UTRECHT

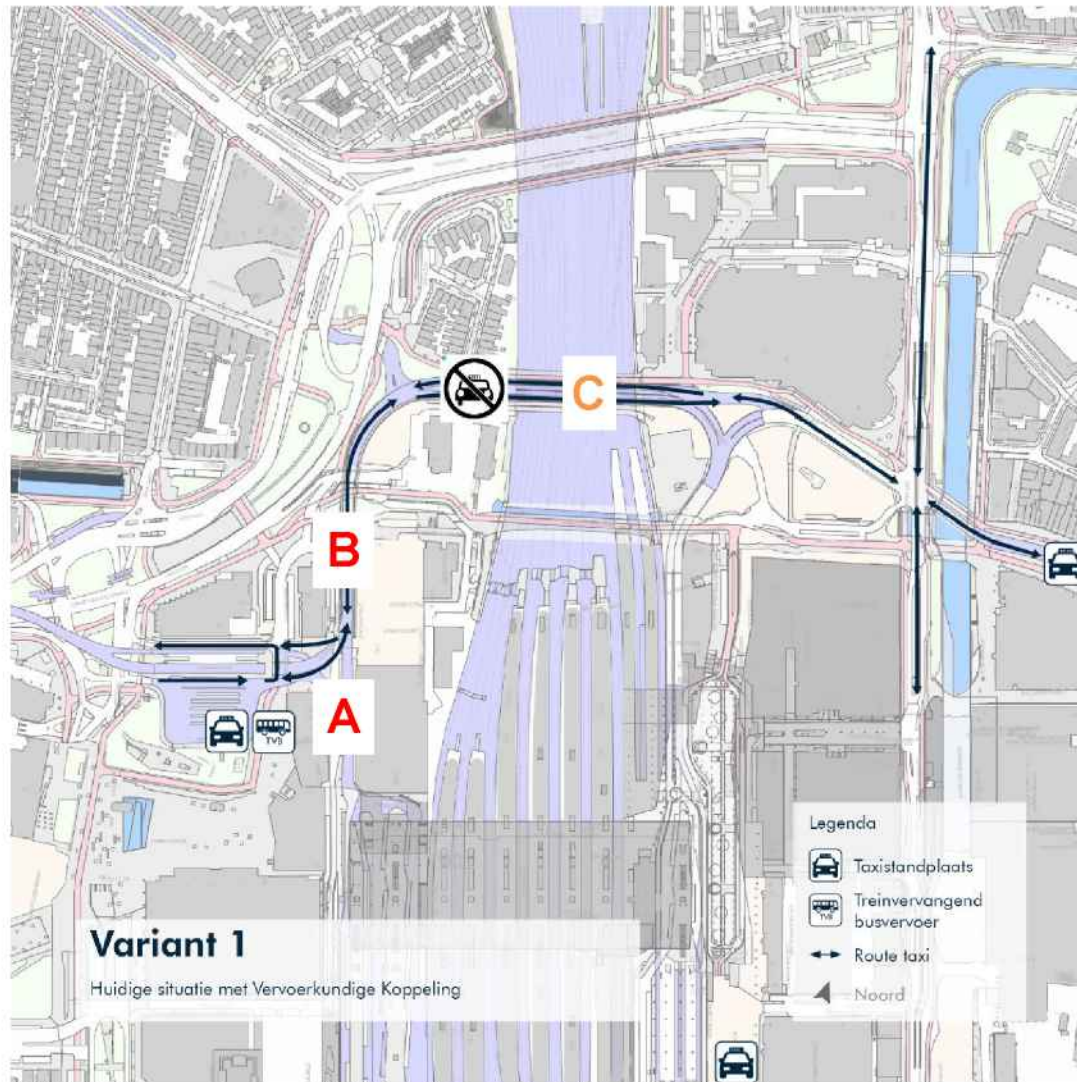
Gemeente Utrecht

ONDERZOCHE VARIANTEN

Variant	Titel	Jaar	Trams	Leidseveertunnel	Taxi routes Jaarbeursplein
0	Huidige situatie	2020	Matritten	Taxi's toegestaan Via HOV-viaduct (gedoogd)	Route 1 en 2
1	Huidige situatie met Vervoerkundige koppeling	2021	8pupr en matritten	Taxi's toegestaan Via HOV-viaduct	Route 1 en 2
2	Taxi's via Leidseveertunnel bij vervoerkundige Koppeling	2021	8pupr en matritten	Taxi's toegestaan Via Westplein	Route 2
3	Taxi's via Daalsetunnel bij Vervoerkundige Koppeling	2021	8pupr en matritten	Taxi's verboden	Route 2
4	Keerlus Jaarbeursplein en taxi route via Leidseveertunnel	2021	8pupr en matritten	Taxi's toegestaan Via Westplein	Route 3
5	Keerlus Jaarbeursplein en taxi route via Daalsetunnel	2021	8pupr en matritten	Taxi's verboden	Route 3
6	Taxi's over trambaan met Vervoerkundige Koppeling	2025	8pupr en matritten	Taxi's toegestaan Via HOV-viaduct	Route 4
7	Keerlus Jaarbeursplein en taxi route via Leidseveertunnel (lijkt op variant 4, maar met nieuwe kruising Park Plaza)	2025	8pupr en matritten	Taxi's toegestaan Via Westplein	Route 5
8	Keerlus Jaarbeursplein en taxi route via Daalsetunnel (lijkt op variant 5, maar met nieuwe kruising Park Plaza)	2025	8pupr en matritten	Taxi's verboden	Route 6

In de varianten blijft de Leidseveertunnel wel beschikbaar voor hulpdiensten die zwaailicht voeren en de onderhoudsdienst. Expeditieverkeer, bouwverkeer, etc. mogen alleen tijdens aangevraagde tramvrije perioden gebruik maken van de tram- en busbanen.

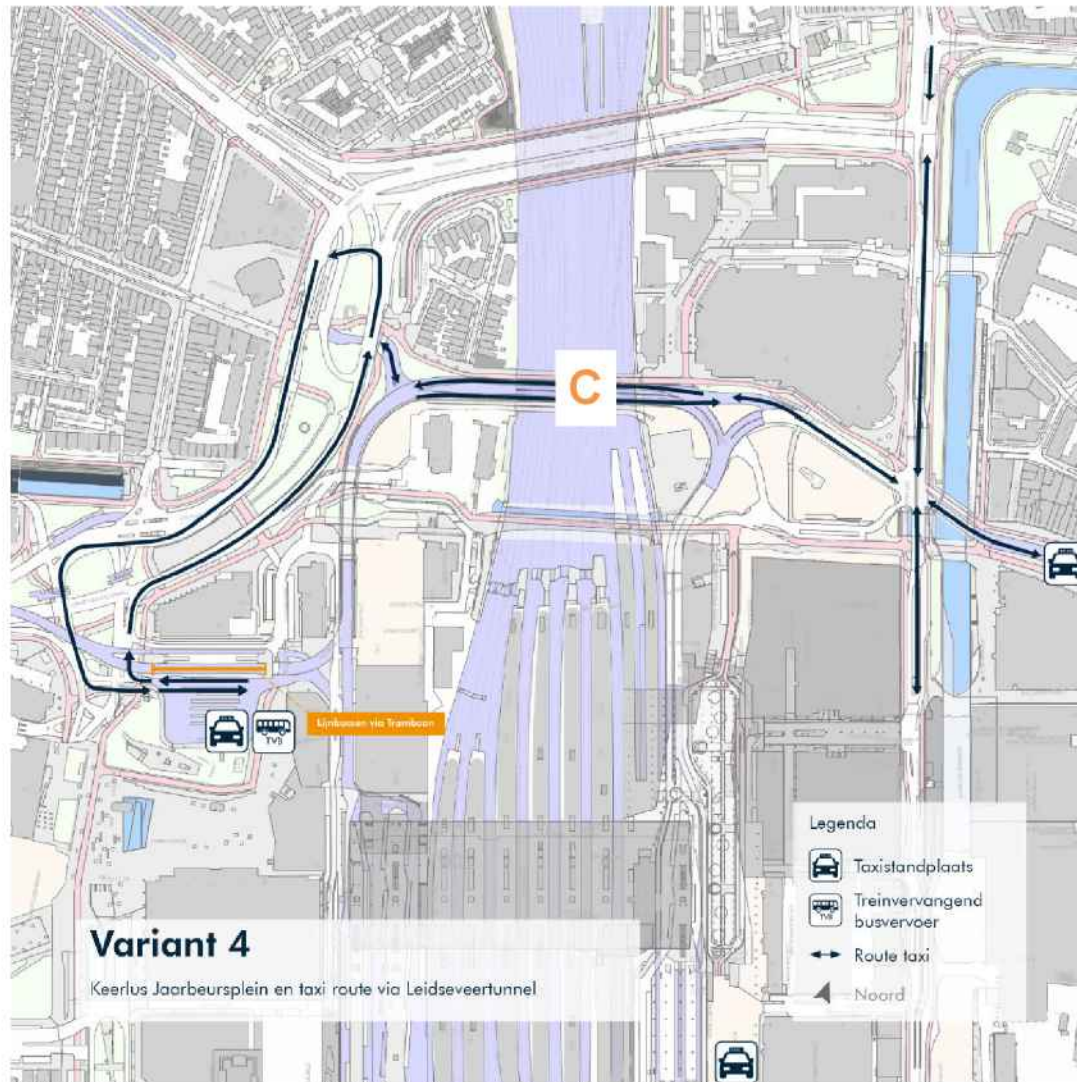
Veiligheidsrisico's

- A. Risico kop tramhalte oostzijde **ontoelaatbaar** als gevolg van grote stromen fiets, voetgangers, bussen, trams en taxi's
- B. Gezamenlijk gebruik viaduct HOV **ontoelaatbaar** als gevolg van meer trams, grotere trams en beladen trams
- C. Samengebruik Leidseveertunnel en aansluiting Overkluizing **ongewenst**

Doorstroming

- Rijtijden taxi
  - Circa 1,5 min stad uit
  - Circa 2,5 min stad in
- Verliestijden bus
  - N.v.t. de overige varianten worden vergeleken met deze variant

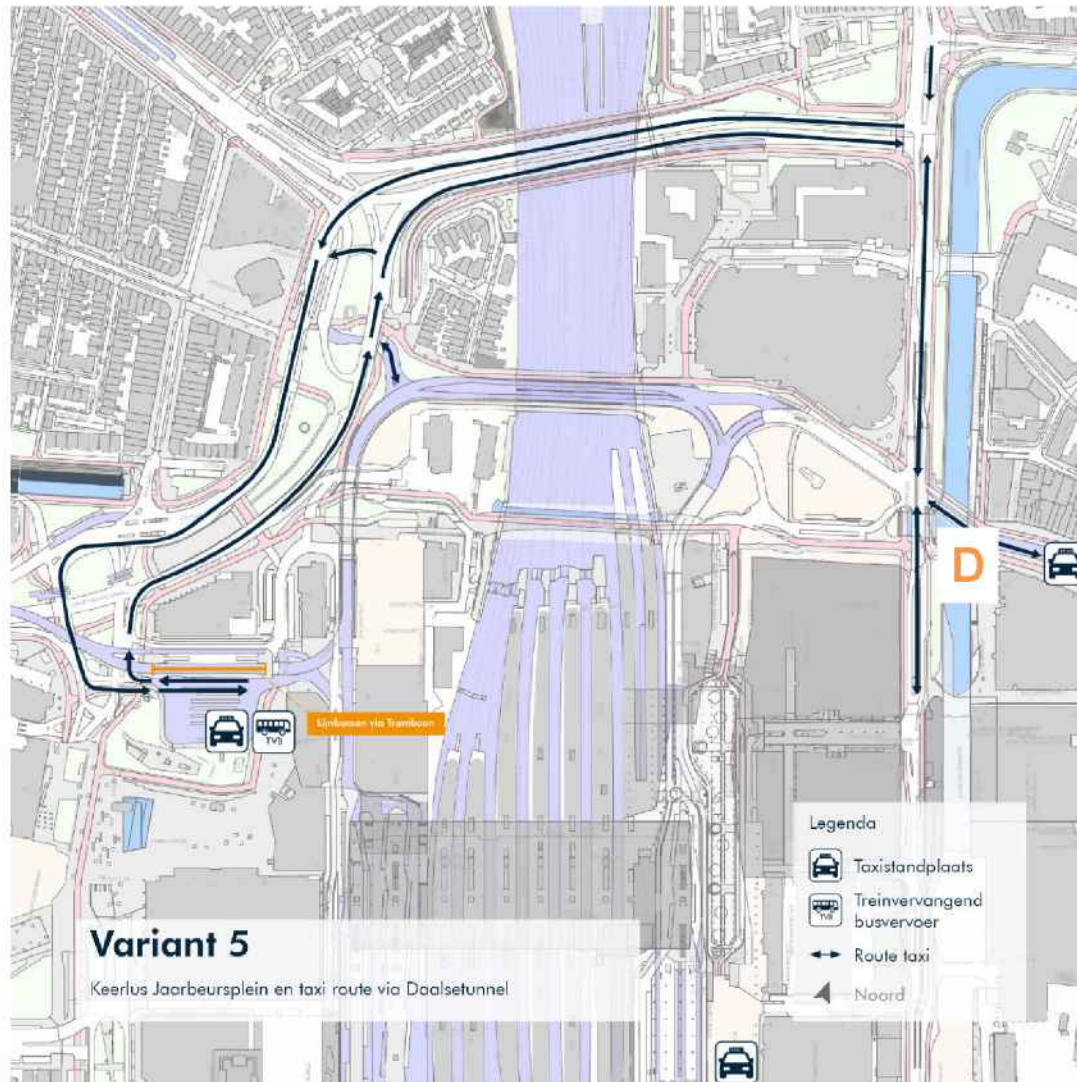

Veiligheidsrisico's

- C. Samengebruik Leidseveertunnel en aansluiting Overkluizing **ongewenst**

Doorstroming

- Rijtijden taxi
  - Circa 4,5 min stad uit
  - Circa 5,5 min stad in
- Verliestijd bus (t.o.v. variant 1)
  - Circa 2 sec stad uit
  - Circa 5 sec sneller stad in

Veiligheidsrisico's

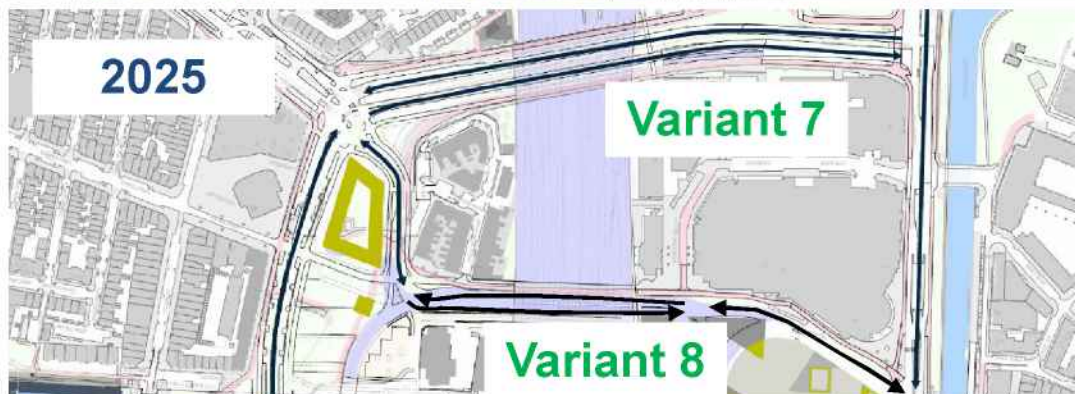
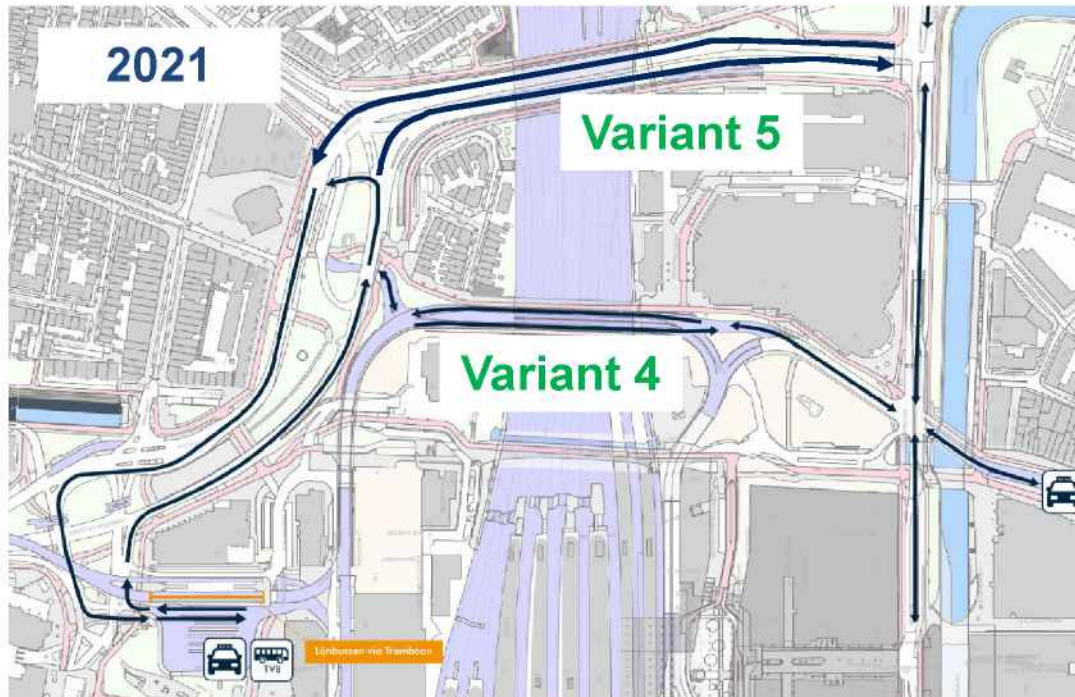
D. Afslaande taxi Catharijnesingel **ongewenst**

Doorstroming

- Rijtijden taxi
  - Circa 8 min stad uit
  - Circa 9,5 min stad in
- Verliestijden bus (t.o.v. variant 1)
  - Circa 12 sec stad uit
  - Circa 4 sec sneller stad in

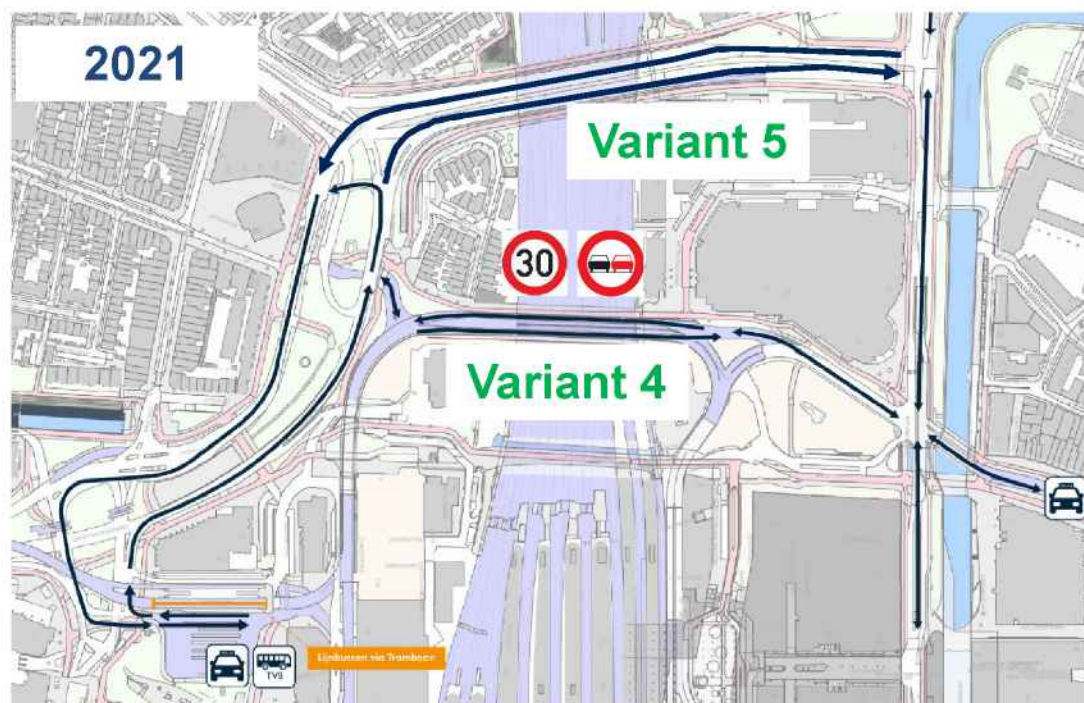
INTEGRALE VERGELIJKING - VARIANTEN

1. Vanuit tramveiligheid is 100% scheiden taxi en tram optimaal (variant 5)
2. Varianten met taxi over HOV viaduct, ontoelaatbaar.
  - ☐ Daarmee vervalt variant 1
3. Varianten met taxi's en bussen om de kop (oostzijde) van de tramhalte Jaarbeursplein is zeer ongewenst.
  - ☐ Daarmee zijn varianten 2 en 3 ongewenst.
4. Blijven voor 2021 varianten 4 en 5 over
5. Rijdtijd taxi's (doorstroming in 2021):
  - ☐ Variant 4: van 2 min. -> ca. 5min.
  - ☐ Variant 5: van 2 min. -> ca. 8min.
6. Rijdtijd taxi's (doorstroming in 2025):
  - ☐ Variant 7: van 5 min. -> ca. 6 min.
  - ☐ Variant 8: van 5 min. -> ca. 6 min.

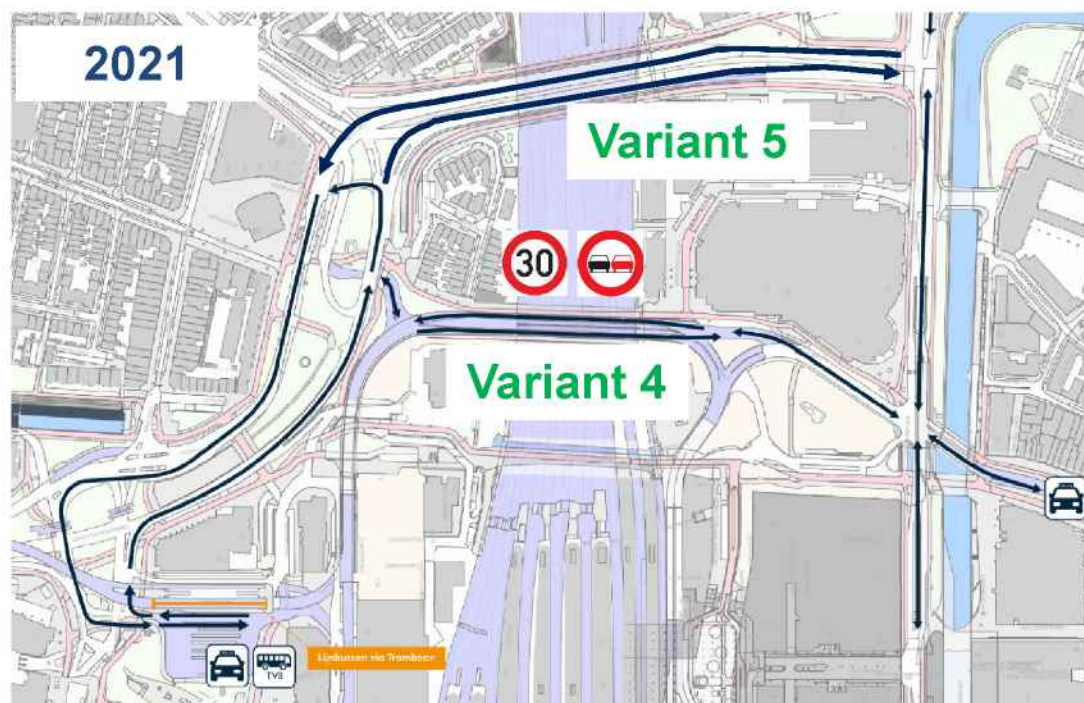

INTEGRALE VERGELIJKING - VARIANT 4 (STAD IN)

Veiligheidsrisico's
Leidseveertunnel o.a. ontruiming

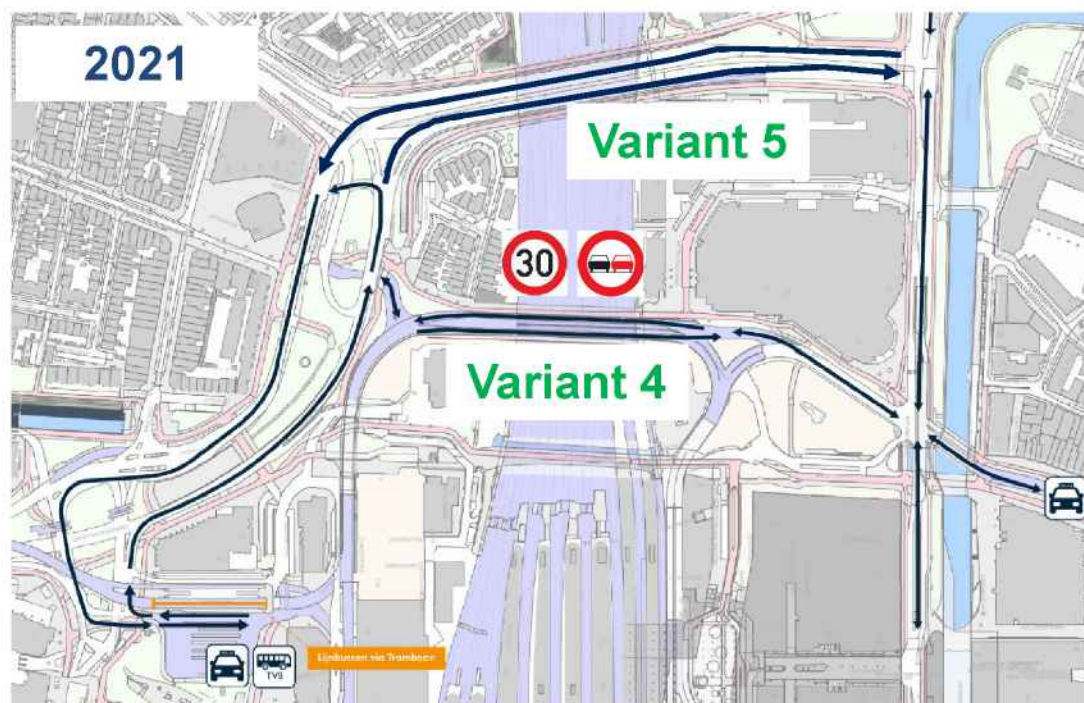

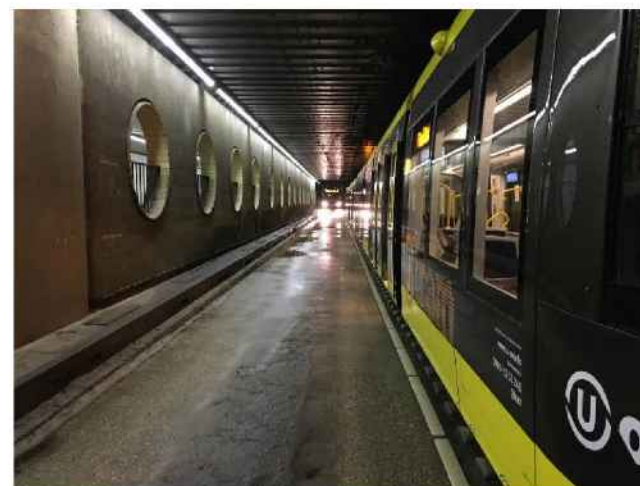
Veiligheidsrisico's
Aansluiting overkluizing o.a. stopstreep
verplaatsen

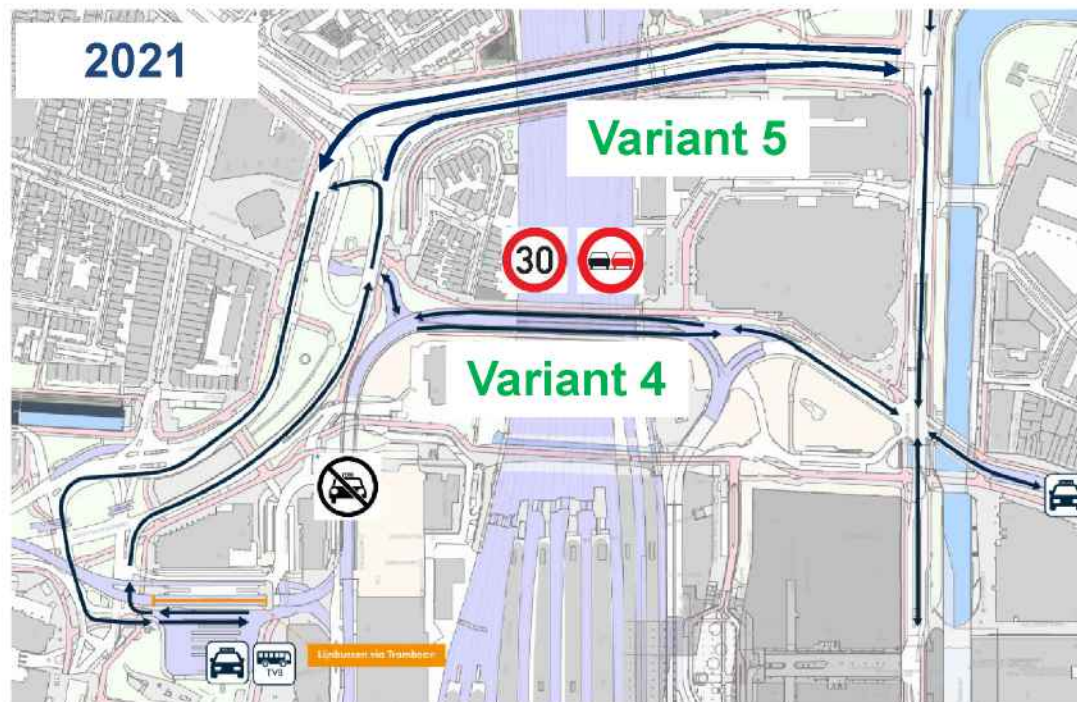
Veiligheidsrisico's
Niet inhalen en 30km/u o.a. handhaving

VARIANT 4 – EEN TOEKOMSTGERICHTE OPLOSSING

1. Doorstroming variant 4 (Leidseveertunnel circa 5 min.) is in 2021 voor taxi's aanmerkelijk sneller dan variant 5 (Daalsetunnel – circa 8 min.)
2. Door te kiezen voor variant 4 wordt het Stand Still principe behouden. De veiligheidswinst (niet HOV-viaduct gebruiken en geen U-bocht) is groter dan veiligheidsverlies (Leidseveertunnel)
3. Extra verhoging veiligheid variant 4 (Leidseveertunnel) door maatregelen: bebording, instructie, camera toezicht
4. Monitoring gedurende fase tot 2025 gewenst, na 2025 alsnog taxi's door alleen de Daalsetunnel overwegen
5. Huidige verkeersbesluit weer aanpassen, taxi mogen wel weer gebruikmaken van de Leidseveertunnel

VOORBLAD
Combistaf
Stationsgebied en
Mobiliteit

Onderwerp: Gezamenlijke
Bespreking Brede straatTaxi
dossier

Stafdatum:		
Opgavetrekker:	5.1.2E	5.1.2E
Bestuurlijk contactpersoon:	5.1.2E	
Opsteller:	5.1.2E	Toegelicht door:
	5.1.2E	
Betrokkenen:		
Portefeuillehouder:	Eelco Eerenberg, Lot van Hooijdonk	
Bestuursadviseur	5.1.2E	
Portefeuillehouders betrokken:		
Stakeholders:	Provincie Utrecht: doorkoppeling trams en medegebruik taxi's	
	Taxiplatform Regio Utrecht: alle onderdelen	
Behandelingsvoorstel:		
Geheim:		
Product:		
Bijzondere procedures		
Bijlagen	Project VK+ – Variant 4 voor medegebruik taxi's Mail TRU reactie op verplaatsing bufferlocatie Laan van Puntenburg	
Aanleiding voor dit voorstel (context en voorgeschiedenis in enkele woorden, voor zover relevant):		
Gevraagd besluit:		
Geen formele besluiten gevraagd. Kennisnemen van stand van zaken 1. Kwaliteitsbeleid (artikel 82a WP2000) a. Traject hercertificering 2021; b. Introductie Bolt; c. Aankomende Evaluatie; 2. Taxi infrastructuur: Centraal Station en centrum gebied; a. Verplaatsing Taxistandplaatsen Jaarbeurszijde; b. Project Vervoerkundige koppeling plus: Toegang Taxi's Leidseveertunnel (HOVbaan); c. Taxibufferplekken en proef Intelligente toegang (Laan van Puntenburg) 3. Verduurzaming Taxi Branche (mogelijke ondertekening landelijke routekaart ZE Taxi die in de nabije toekomst kan leiden tot een lokale green deal).		

Onderbouwing (met argumenten pro en contra, eerdere ervaringen en ervaringen elders, afweging en wat verder relevant is):

Het straattaxivervoer in de stad ligt al meer dan een jaar voor een groot deel stil. Achter de schermen is en wordt er echter doorgewerkt aan verbeteringen en aanpassingen binnen het dossier. Bij drie onderdelen van het 'brede' straattaxi dossier zijn ontwikkelingen die bestuurlijke afstemming vergen tussen wethouders Eerenberg en van Hooijdonk (i.v.m. overlappende portefeuilles).

Pijler 1: Kwaliteitsbeleid

Het traject hercertificering voor een groot deel van de taxi – branche was gepland voor eind 2020, is uitgesteld door Covid-19. Het is echter ook nu nog onzeker of het traject hercertificering plaats kan vinden / uitgevoerd kan worden in 2021. Covid-19 lijkt steeds maar roet in het eten te gooien. De gezamenlijke aflegging (in kleine groepjes) van schriftelijke meerkeuzetoetsen is afhankelijk van de landelijke Corona maatregelen en de beschikbaarheid van ruimtes in het stadskantoor. Als in september niet begonnen kan worden met de eerste toetsen dan lijkt afronding in 2021 in het gedrang te komen. Dan zal er een nieuw 'uitstel-besluit' genomen moeten worden zodat de verleende oude taxivergunningen ook in 2022 nog geldig zijn (inclusief informeren van Raad en taxi – branche). Uiterlijk juli zal er nog een collegevoorstel worden gemaakt en voorgelegd (met technische aanpassingen en de aanpassing van de bestaande kwaliteitsregels – introductie pinautomaat verplichting-).

Aankondiging App taxi bedrijf Bolt

Het Europese (Estland) app taxi bedrijf Bolt (www.bolt.eu) heeft informeel aangekondigd om nog voor de zomer haar taxi diensten te introduceren in Utrecht (In Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Almere is Bolt al actief). Uber is reeds actief in Utrecht. Bovengenoemde app taxi's vallen strikt genomen buiten de bevoegdheid van de gemeente (kwaliteitsmaatregelen op grond van artikel 82a WP2000), maar kunnen wel van invloed zijn op vraag en aanbod binnen de opstapmarkt. De meeste passagiers zien overigens op straat geen verschil in de belmarkt en opstapmarkt.

Aankomende Evaluatie

Aan de gemeenteraad is in een eerder stadium toegezegd (2018) om de taxiverordening te evalueren en over de resultaten de gemeenteraad te informeren. Door Covid-19 is er veel minder data beschikbaar.

Ambtelijk wordt momenteel onderzocht hoe en wanneer hiervoor een beknopte externe evaluatie voorbereid kan worden. Die evaluatie kan overigens pas starten eind 2021 (onder voorbehoud dat het straattaxivervoer weer opgekrabbeld is). Hierover wordt u eind Q2 nader geïnformeerd.

Pijler 2: Taxi infrastructuur Centraal Station en centrumgebied

a) Verplaatsing taxistandplaatsen Jaarbeurszijde

Bij de huidige tijdelijke standplaats op het Jaarbeursplein spelen er twee opgaven. Ten eerste is er voorafgaand aan de start van de bouw van het Jaarbeurspleingebouw een nieuwe tijdelijke standplaats nodig voor de taxi's. Het gebouw wordt immers op de huidige plek gerealiseerd. Het streven is om een zoveel mogelijk vaste (tijdelijke) plek voor de standplaats tijdens de bouwwerkzaamheden te vinden. Hier ligt een sterke afhankelijkheid van de fasering en de benodigde tijdelijke verkeersmaatregelen van het project Lombokplein. Omdat de aanpak nog in ontwikkeling is, is er nog geen helderheid over de nieuwe tijdelijke locatie.

Ten tweede dient de inrichting en locatie van de definitieve standplaats nog vorm te krijgen. Als gevolg van de keuzes voor het Lombokplein is het ontwerp van de taxistandplaats zoals opgenomen in het oorspronkelijke ontwerp voor het Jaarbeursplein niet realiseerbaar. In afstemming tussen de plannen voor Jaarbeurspleingebouw (concept SPvE) en Lombokplein is er een principekeuze gemaakt voor de inrichting van de gecombineerde standplaats en K+R. Deze is als concept besproken met het Taxiplatform Regio Utrecht (TRU), die daarop positief reageerde. Het ontwerp wordt verder uitgewerkt binnen het VO Lombokplein.

b) Stand van zaken project VK+ en wens tot organiseren bestuurlijk overleg

De provincie Utrecht is voor de zomer gestart met het project Vervoerkundige Koppeling plus om de koppeling tussen de SUNIJ-lijn en de Uithoflijn mogelijk te maken. We werken samen met de provincie ten aanzien van de keuzes over het medegebruik van de taxi's van de trambaan en de

fysieke aanpassingen om het veilig laten rijden van de trams mogelijk te maken. In het bestuurlijk overleg Stedelijke Mobiliteit op 2 februari 2021 is voor het medegebruik van taxi's variant 4 als voorkeursvariant benoemd (zie bijlage). Dit betekent dat ingezet wordt op het toestaan van taxi's tussen het Westplein en het Smakkelaarsveld (via de Leidseveertunnel). Het rijden over het HOV-viaduct wordt fysiek onmogelijk gemaakt door aanpassing van de huidige kruising bij de Mineurslaan.

Taximarkt niet gelukkig met voorkeursvariant

Dit standpunt en de voortgang is reeds in twee overleggen besproken met de TRU. Zij zijn niet gelukkig met dit plan en willen toegang tot de gehele HOV-baan in het stationsgebied. Ons standpunt is dat het mogelijk maken van variant 4 al een hele stap in de richting van de taximarkt is en dat verdere toegang vanuit veiligheidsperspectief niet haalbaar is. Deze boodschap lijkt langzaam te landen bij de TRU, bredere communicatie met de taximarkt zal nog voor de zomer plaatsvinden.

Bekrachten afspraken met provincie in nog in te plannen bestuurlijk overleg eind mei

Door de gemeente en de provincie zijn de afgelopen tijd stappen gezet in het ontwerpen en ramen van de kosten voor het benodigde maatregelenpakket voor de doorkoppeling. Dit betreft een breder maatregelenpakket dan alleen het gedeeltelijk faciliteren van de taxi's. Het is de wens om afspraken hierover in een gezamenlijk bestuurlijk overleg eind mei te bekrachten. Dit overleg is nog niet gepland. Om de beoogde planning te halen is dit wel noodzakelijk. Uitgegaan wordt van het laten rijden van de eerste trams met passagiers bij de start van de dienstregeling op 12 december van dit jaar.

c) Pilot intelligente toegang bufferplekken Laan van Puntenburg

In de staf mobiliteit van 29 maart en de staf stationsgebied van 1 april bent u geïnformeerd over de beoogde verplaatsing van de taxibufferplekken aan de Laan van Puntenburg naar Moreelsepark, de pilot intelligente toegang om taxichauffeurs – na verplaatsing – op een digitale manier zicht te bieden op de standplaatsen en het gesprek hierover met de TRU.

Uitkomst gesprek met TRU

Op 8 april jl. is het voornemen om de huidige bufferplekken te verplaatsen en de hoofdlijn van de pilot met de TRU besproken. De reactie is als volgt samen te vatten:

- 1) Teleurstelling over de beoogde bufferverplaatsing. De huidige locatie heeft de voorkeur, gezien de nabijheid van de taxistandplaats bij Moreelsehoek en de directe zichtlocatie.
- 2) Wens om te mee te denken over de meest optimale locatie, indien de buffer toch verplaatst wordt (anders dan de door de gemeente voorgestelde locatie).
- 3) Twijfels over de voorgestelde technische oplossing. Chauffeurs verwachten dat het taxisysteem er kwetsbaarder door wordt, zeker bij drukte en mogelijk voordringende collega's.

Op verzoek van de gemeente heeft de TRU haar bezwaarpunten en gedachten na afloop van het gesprek per mail gedeeld (zie bijlage).

Vervolgstappen en relatie met besluitvorming Tuinen van Moreelse/Laan van Puntenburg

Op basis van de (schriftelijke) reactie worden samen met de TRU twee vervolgstappen gezet. Ten eerste wordt in mei een gezamenlijke schouw in het gebied georganiseerd om de ruimtelijke inpassing van de nieuwe bufferlocatie en eventuele alternatieven te bespreken. Daarnaast willen we dieper ingaan op de opzet van de pilot om te onderzoeken of dit hun initiële twijfels kan verminderen of wegnemen. Daarbij zal uiteindelijk de pilot zelf doorslaggevend moeten zijn.

Bij de afweging van de bufferlocatie gaat het om de ambitie en ruimtelijke kwaliteit van de Laan van Puntenburg enerzijds en de geuite bezwaren van de taxibranche anderzijds. Het bestuur zal in de nabije toekomst een afweging moeten maken welke belangen prevaleren.

Als er uiteindelijk (toch) gekozen wordt voor verplaatsing van de huidige buffer dan voorzien we drie mogelijke scenario's voor het vervolg:

- 1) Medewerking branche aan de pilot, pilot slaagt
- 2) Medewerking branche aan de pilot, pilot slaagt niet
- 3) Geen medewerking branche aan de pilot

Pijler 3: Verduurzaming Taxi Branche (mogelijke ondertekening landelijke routekaart ZE Taxi die kan leiden tot een lokale green deal)

Voor de verduurzaming van de consumenten taxi's (straattaxivervoer) heeft de rijksoverheid in samenwerking met de landelijke taxibranche organisatie KNV Taxi en verschillende lokale overheden een landelijke routekaart naar zero emissie consumenten taxi opgesteld. Bedoeling daarvan is dat overstap van de taxibranche naar zero emissie haalbaar en betaalbaar wordt, dat er voldoende laadinfra zal zijn. Partijen spreken de intentie uit om per 1 januari 2025 het gebruik van ZE voertuigen voor consumententaxivervoer te verplichten. De eerste tussenstap is dat deelnemende gemeenten en taxibranche dit jaar een concreet plan uitwerken. Daarmee wordt toegewerkt naar een landelijke Green Deal ZE taxi, eind 2021.

De routekaart ZE straattaxi is vooralsnog niet ondertekend door de gemeente Utrecht, eerst zullen de stappen van de routekaart worden besproken met de lokale taxibranche.

Op 21 april is ambtelijk overleg gehouden met een vertegenwoordiging van de lokale taxibranche (TRU) en KNV Taxi. Afsproken is om samen met een afvaardiging vanuit de TRU en de KNV in 2021 een lokaal Utrechts verduurzamingsplan consumenten taxi op te stellen, volgens de lijnen van de routekaart ZE straattaxi (datum invoering, overgangsregeling, mogelijke stimuleringsmaatregelen (gemeente, rijk), afdwingbare ze zone, haalbaarheid en betaalbaarheid geschikte taxivoertuigen). In de landelijke routekaart staan intenties om te komen tot een convenant met een landelijk maatregelenpakket voor verschoning van de straattaxi begin volgend jaar.

Geadviseerd wordt om de routekaart niet te ondertekenen, wel wordt vanuit Utrecht deelgenomen aan de overlegtafel van het rijk voor verschoning van de taxi volgens de routekaart.

Op dinsdag 20 april zijn raadsragen over de routekaart ze straattaxi gesteld. Die vragen zijn beantwoord in het mondelingen vragenuur van 22 april. In de bijlage zijn de vragen en antwoorden opgenomen.

Bestuurlijk Overleg Taxi

Op 7 juli is een nieuw Bestuurlijk overleg met de taxi – branche (TRU) gepland. In de combistaf van 29 juni wordt de agenda en toelichtende annotatie gezamenlijk voorbesproken.

Relevante samenhang of raakvlakken met andere opgaven of beleidsvelden (incl. toelichting, pro/contra)

Wonen:	
Mobiliteit:	
Groen:	
Openbare ruimte:	
Maatschappelijke ontwikkeling:	
Gebiedsontwikkeling:	
Vastgoed:	
[zelf in te vullen]	

Consequenties van het voorstel

Politiek:	Project VK+: het inplannen van een gezamenlijk bestuurlijk overleg met gedeputeerde Schaddelee.	
Financieel:		
Formatief:		
Juridisch:		
Participatie:		
Communicatie:	eigen organisatie:	NVT
	raad/pers/publiek:	NVT

Gemeente Utrecht

Planning en vervolg:	
vervolgstafbespreking	
Afstemming en akkoord	
College	
Raadsinformatieavond	
Commissie	
Raad	

Agenda Bestuurlijk overleg Vervoerkundige Koppeling Plus (VK+)

Datum: 5 juli 2021
Tijd: 13:30 – 14:30 uur

Plaats: Digitaal, Microsoft Teams

Uitgenodigd: Arne Schaddelee - PU Gedeputeerde mobiliteit (voorzitter), Lot van Hooijdonk - GU wethouder mobiliteit, Eelco Eerenberg - GU wethouder stationsgebied, § 1.2E - PU ambtelijke opdrachtgever VK+ en Beheerder Trambedrijf, § 1.2E - GU ambtelijke opdrachtgever VK+, § 1.2E - GU projectteam VK+, § 1.2E PU project manager VK+, § 1.2E (verslag)

Kopie: § 1.2E (PU, Concessie), § 1.2E (GU Mobiliteit)

1. Introducties en doel van het overleg

Dit is een speciaal bestuurlijk overleg om zowel de wethouder mobiliteit als de wethouder stationsgebied gelijktijdig te informeren over de aandachtspunten rondom de Vervoerkundige koppeling van de twee tramlijnen in Utrecht.

2. Stand van zaken Vervoerkundige koppeling plus (VK+)

bijlage 1 en 2

In de bijgevoegde presentatie (bijlage 1) is de stand van zaken omtrent het project VK+ nader toegelicht. Een belangrijk element is het negatieve advies van de Safety Board welke staat samengevat op pag. 10. Het advies is tevens bijgevoegd in bijlage 2 inclusief de onderliggende stukken. Variant 4 is een oplossing waarbij taxi's over de parallelle busbaan door de Leidseveertunnel gaan, net als de bussen. Deze oplossing is in detail uitgewerkt door het projectteam VK+ de afgelopen maanden. Het projectteam heeft aangegeven dat de situatie vanaf 2025 of later, als project Lombokplein gereed is, heroverwogen dient te worden. Op basis van de huidige aannames blijkt uit de verkeersmodellen dat na realisatie van het project Lombokplein, de route via de Daalsetunnel voor (regio)taxi's net zo snel is als de route via de Leidseveertunnel. Dit komt door de herinrichting van de wegenstructuur en de verkeersregelininstallaties (VRIs). Bij de heroverweging dient deze verwachting opnieuw getoetst te worden.

De Safety Board van het Trambedrijf heeft onlangs geadviseerd om taxi's te verbieden de Leidseveertunnel te gebruiken als de trams frequenter gaan rijden dan dat ze nu doen, circa 2 keer per dag per richting. Deze situatie is voorzien vanaf 12 december 2021 als op zaterdagochtenden opleidingsritten plaatsvinden voor alle 140 trambestuurders en we op zondagen specifieke oefeningen gaan uitvoeren. Vanaf Q2 2022 zullen de trams naar alle waarschijnlijkheid ook door de week frequenter gaan rijden tussen Utrecht Jaarsbeursplein en Utrecht Centraal Centrumzijde. Dit laatste is afhankelijk van het advies van de inspectie (ILT) en de goedkeuring van de Regionale uitvoeringsdienst (RUD).

Als variant 4 niet toelaatbaar is dan blijft er vanaf december 2021 alleen variant 5 over. (Regio)taxi's kunnen dan door de Daalsetunnel, maar er is een verbod om de Leidseveertunnel te gebruiken. De gemeente Utrecht heeft aangegeven hier nog niet van overtuigd te zijn en wil variant 5 op hetzelfde detailniveau hebben uitgewerkt als van variant 4. Zorgen zijn er vooral over de verplaatsing van veiligheidsrisico's. In variant 5 wordt de afhandeling van het verkeer op het kruispunt Cathrijnesingel/Vredenbrug extra belast, er ontstaan meer conflicterende bewegingen. Daarnaast dient er nog gekeken te worden of de bezwaren van de Safety Board ten opzichte van variant 4 te ondervangen zijn met nog meer aanvullende maatregelen.

Hoe nu verder? Het projectteam VK+ constateert dat de fysieke werkzaamheden voor variant 4 en 5 grotendeels overeenkomen, de verschillen zijn klein, zie ook bijlage 1 pag. 11. Daarom wordt geadviseerd om de ontwerp- en bouwwerkzaamheden ongestoord door te laten gaan en afspraken te maken over de uiteindelijke keuze en communicatie. Hierbij is spoedige communicatie richting de taximarkt wenselijk, gezien de start van bouwwerkzaamheden in de zomerperiode die de route via de Mineurslaan over het HOV viaduct onmogelijk maken vanaf (naar verwachting) september/oktober 2021.

Besluiten:

1. Kennisnemen van de sensitiviteit;
2. De ontwerp- en bouwwerkzaamheden VK+ door laten gaan;
3. Nader onderzoek ten behoeve van de afweging tussen variant 4 en 5 uit te voeren;
4. Uitgaande van de start van de bouwwerkzaamheden in september 2021, de taximarkt in juli/augustus gezamenlijk te informeren over de werkzaamheden en indien mogelijk over de uiteindelijke variant: wel/geen medegebruik Leidseveertunnel.

3. Kostenraming, dekking en overeenkomst

We hebben een ambtelijk akkoord over de verdeling van de kosten en risico's voor variant 4. De gemeente draagt conform de huidige directieraming € 0.6 mln. (excl. BTW) bij aan de benodigde fysieke maatregelen. De provincie draagt de overige kosten waaronder ook het Test- en Proefbedrijf en aanvraag van de Indienststellingsvergunning. Afspraken zijn er gemaakt over de verdeling van de risico's. De werkelijke bijdrage aan het project is afhankelijk van de werkelijk gemaakte kosten, hierover worden detailafspraken gemaakt in een samenwerkingsovereenkomst. Bij de verdeling is uitgegaan van het principe "de veroorzaker betaalt". Afspraken op hoofdlijnen zijn:

1. Iedere partij draagt haar eigen VAT kosten (Voorbereiding Administratie en Toezicht). Hierover vindt geen onderlinge verrekening plaats. Engineeringskosten gekoppeld aan de bouw of installatie (Design & Construct) behoren niet tot de VAT kosten.
2. Iedere partij heeft een eigen risicobudget voor het opvangen van haar eigen risico's en voor de gezamenlijke risico's. De gezamenlijke risico's worden conform de verdeling 50%/50% gedragen en gaan over:
  - a) Businvoeg Graadt van Roggenweg
  - b) Aanpassing kruising Croeselaan
  - c) Aanpassing kruising Mineurslaan
  - d) Aanpassing T-splitsing Westplein

Indien gezamenlijk wordt besloten om variant 5 door te zetten en in te dienen bij de Inspectie (ILT), dan dienen nadere afspraken gemaakt te worden over de kosten en risicoverdeling. De hoofdlijnen blijven echter hetzelfde.

Voor het vastleggen van de kosten- en risicoverdeling en de manier van uitvoering wordt een samenwerkingsovereenkomst opgesteld.

Besluit:

1. Instemmen met de bovengenoemde afspraken op hoofdlijnen;
2. Deze afspraken en details vastleggen in een samenwerkingsovereenkomst.

4. Raadsbrief en Communicatie voortgang VK+ project

(bijlage 3)

Na de publicatie van de kwartaalrapportage Q1 2021 van de provincie, zijn er in de media enkele vragen gesteld over de voortgang van de vervoerkundige koppeling. VK+ heeft geen eigen kwartaalrapportage, maar is een onderdeel binnen de kwartaalrapportage VRT (Vernieuwde Regionale Tramlijn). De gemeente is voornemens om de Raad te informeren over:

- 1) de voortgang van de vervoerkundige koppeling conform de kwartaalrapportage van de provincie; en
- 2) het effect op de omgeving middels een Raadsbrief.

Dit betreft een toelichting op de benodigde fysieke maatregelen in het stationsgebied en het medegebruik van taxi's op de HOV baan. Bijgevoegd is een conceptbrief welke zal worden verstuurd nog voor het zomerreces 2021.

De VRT kwartaalrapportage Q2 2021 inclusief een gebruikelijke oplegbrief met de actualiteit zal pas na het zomerreces aan de Provinciale Staten verstuurd worden.

Besluit:

1. Af te stemmen of de Staten vooruitlopend op de kwartaalrapportage Q2 2021 al eerder apart over het effect op de stationsomgeving geïnformeerd dienen te worden.

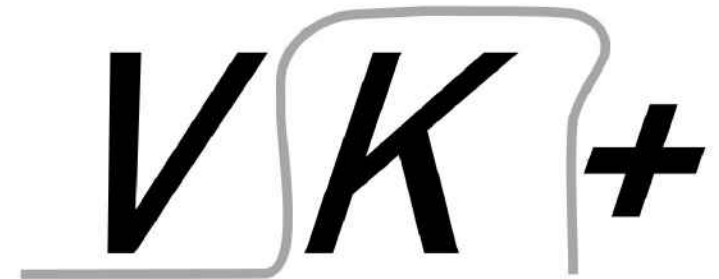
5. Bestuurlijk Overleg VK+ versus Bestuurlijk Overleg Stedelijk openbaar vervoer

Dit is een speciaal bestuurlijk overleg om zowel de wethouder mobiliteit als de wethouder stationsgebied gelijktijdig te informeren. De financiële dekking komt immers voor een deel uit het Stationsgebied. Voorgesteld wordt om vervolgspraken te agenderen in het Bestuurlijk Overleg Stedelijk openbaar vervoer.

Besluit:

1. Vervolgspraken VK+ agenderen in het overleg Stedelijk openbaar vervoer;

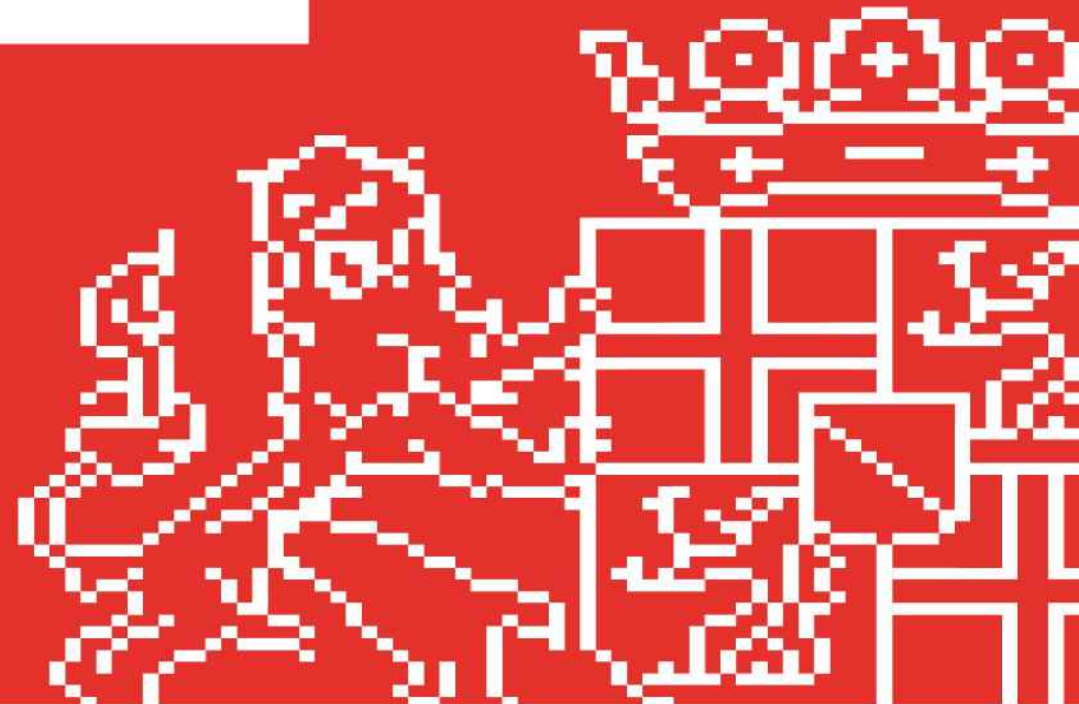
6. Rondvraag en Sluiting

ALGEMENE PRESENTATIE

VERVOERKUNDIGE KOPPELING PLUS (VK+)

05/07/21

5.1,2E

Project manager VK+

AGENDA

1. Inleiding en doel van VK+
2. Variantenstudie taxi's
3. Uitwerking ontwerp uitgangspunt: variant 4 (taxi's door de Leidseveertunnel)
4. Negatief advies Safety Board t.a.v. variant 4
5. Vervolgstappen

DOEL VAN HET PROJECT

Vóór de vervoerkundige koppeling (2021)

Weekdagen:		Max. lengte trams
Tramlijn 60	Nieuwegein Zuid – Utrecht Centraal Jaarbeursplein	41 meter
Tramlijn 61	IJsselstein Zuid – Utrecht Centraal Jaarbeursplein	41 meter
Tramlijn 22	Utrecht Centraal Centrumzijde – P+R Science Park	67 meter

Weekenddagen:		Max. lengte trams
Tramlijn 60	Nieuwegein Zuid – Utrecht Centraal Jaarbeursplein	41 meter
Tramlijn 61	IJsselstein Zuid – Utrecht Centraal Jaarbeursplein	41 meter

Ná de vervoerkundige koppeling plus (2022)

Weekdagen:		Max. lengte trams
Tramlijn 20	Nieuwegein Zuid – P+R Science Park	75 meter
Tramlijn 21	IJsselstein Zuid – P+R Science Park	75 meter
Tramlijn 22	Utrecht Centraal Centrumzijde – P+R Science Park	75 meter

Weekenddagen:		Max. lengte trams
Tramlijn 20	Nieuwegein Zuid – Utrecht Centraal Centrumzijde	75 meter
Tramlijn 21	IJsselstein Zuid – Utrecht Centraal Centrumzijde	75 meter

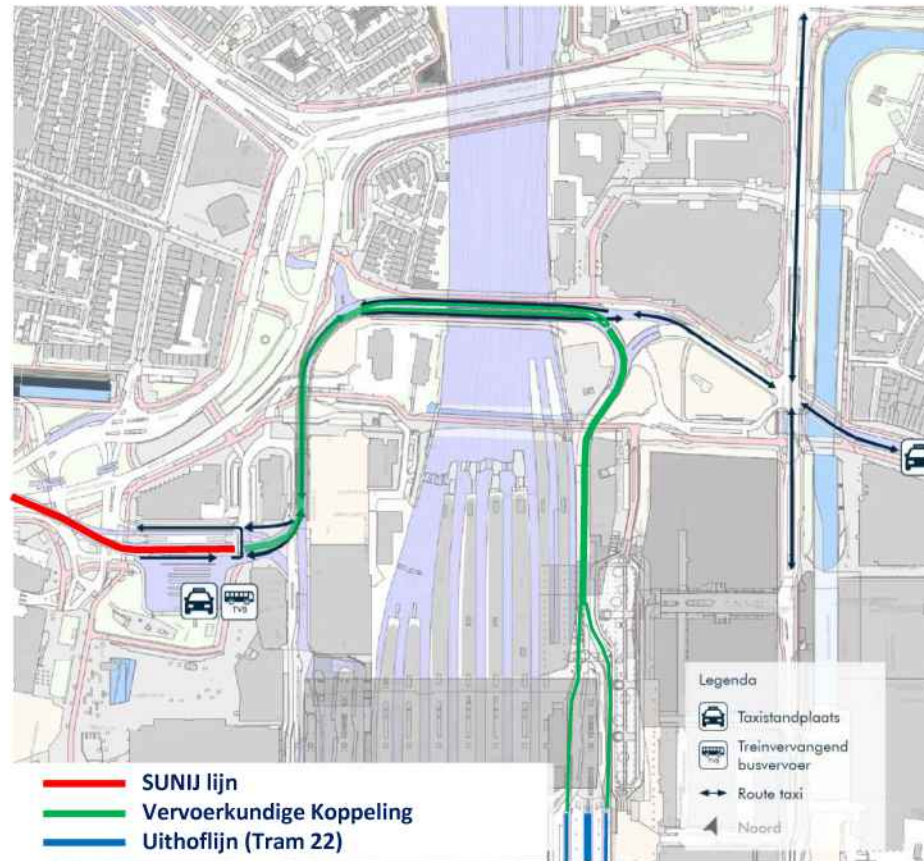

VERANDERING

Huidige situatie:

1. SUNIJ lijn (41m trams)
2. Materieel ritten (2x/dag)
3. Uithoflijn (67m trams)
4. Tram rijden nu samen met bussen
5. Trams rijden nu samen met taxi's

Taxi route over HOV viaduct en Leidseveertunnel -> 2 min

Gebruik Leidseveertunnel:

1. Ca. 65 bussen /uur / richting
2. Ca. 20 taxi's /uur / richting

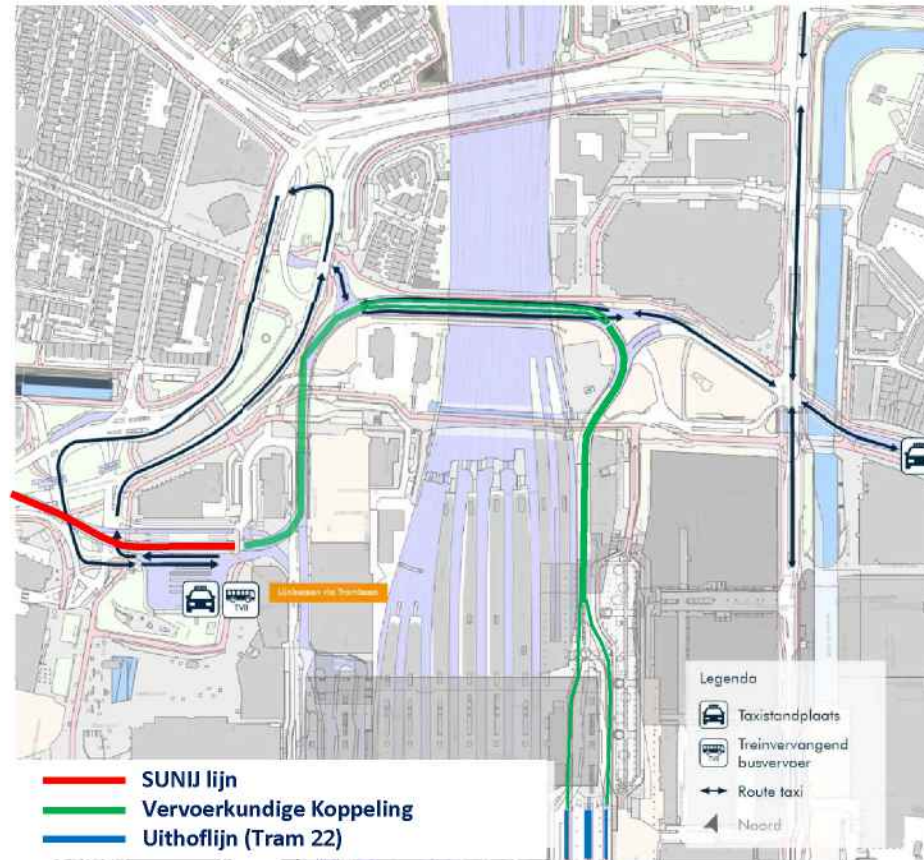

VERANDERING VARIANT 4

Huidige situatie:

1. SUNIJ lijn (41m trams)
2. Materieel ritten (2x/dag)
3. Uithoflijn (67m trams)
4. Tram rijden nu samen met bussen
5. Trams rijden nu samen met taxi's

Taxi route over HOV viaduct en Leidseveertunnel -> 2 min

Toekomstige situatie:

1. SUNIJ lijn (75m trams)
2. Koppeling (8x/uur)
3. Uithoflijn (75m trams)
4. Trams rijden samen met bussen
5. Samen rijden met taxi's alleen in Leidseveertunnel (uitgangspunt variant 4)

Taxi route Westplein en Leidseveertunnel -> ca. 5 min

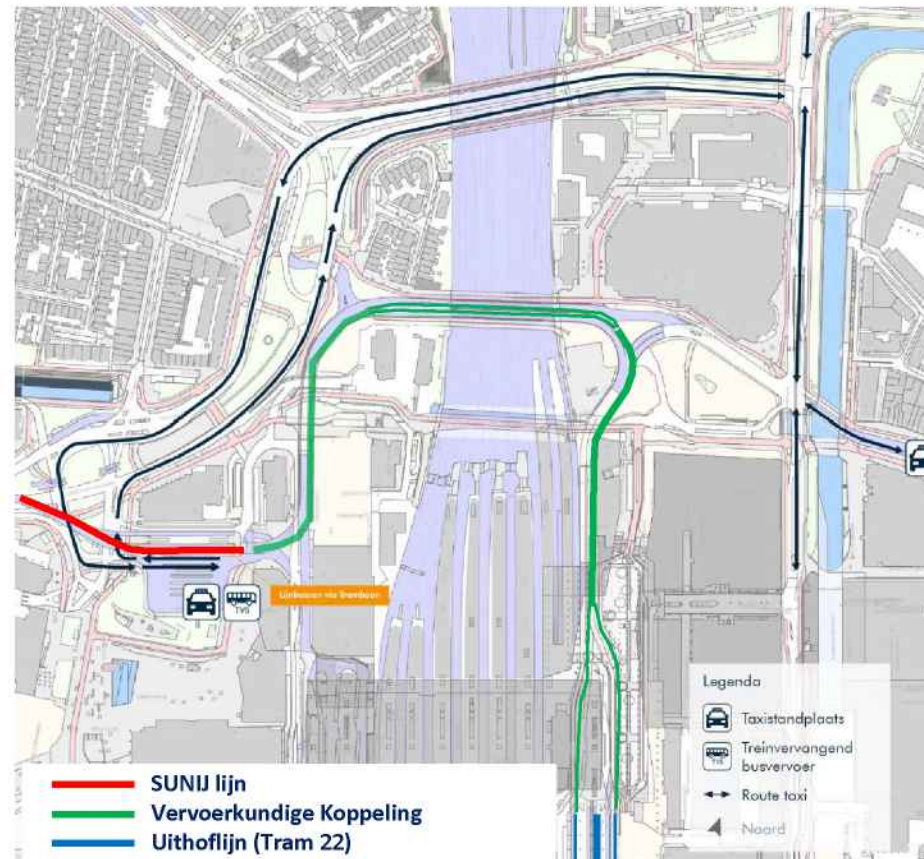

VERANDERING VARIANT 5

Huidige situatie:

1. SUNIJ lijn (41m trams)
2. Materieel ritten (2x/dag)
3. Uithoflijn (67m trams)
4. Tram rijden nu samen met bussen
5. Trams rijden nu samen met taxi's

Taxi route over HOV viaduct en Leidseveertunnel -> 2 min

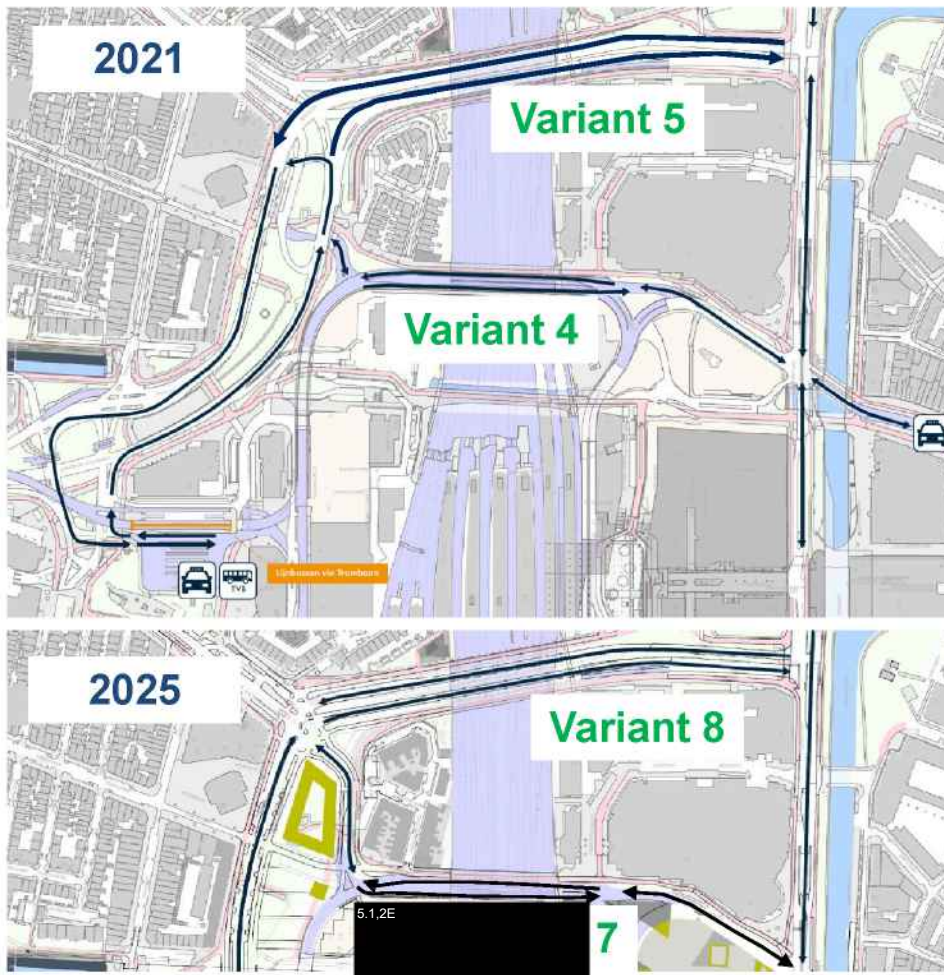

Toekomstige situatie:

1. SUNIJ lijn (75m trams)
2. Koppeling (8x/uur)
3. Uithoflijn (75m trams)
4. Trams rijden samen met bussen

Taxi route via Daalsetunnel
-> ca. 8 min

Conclusie

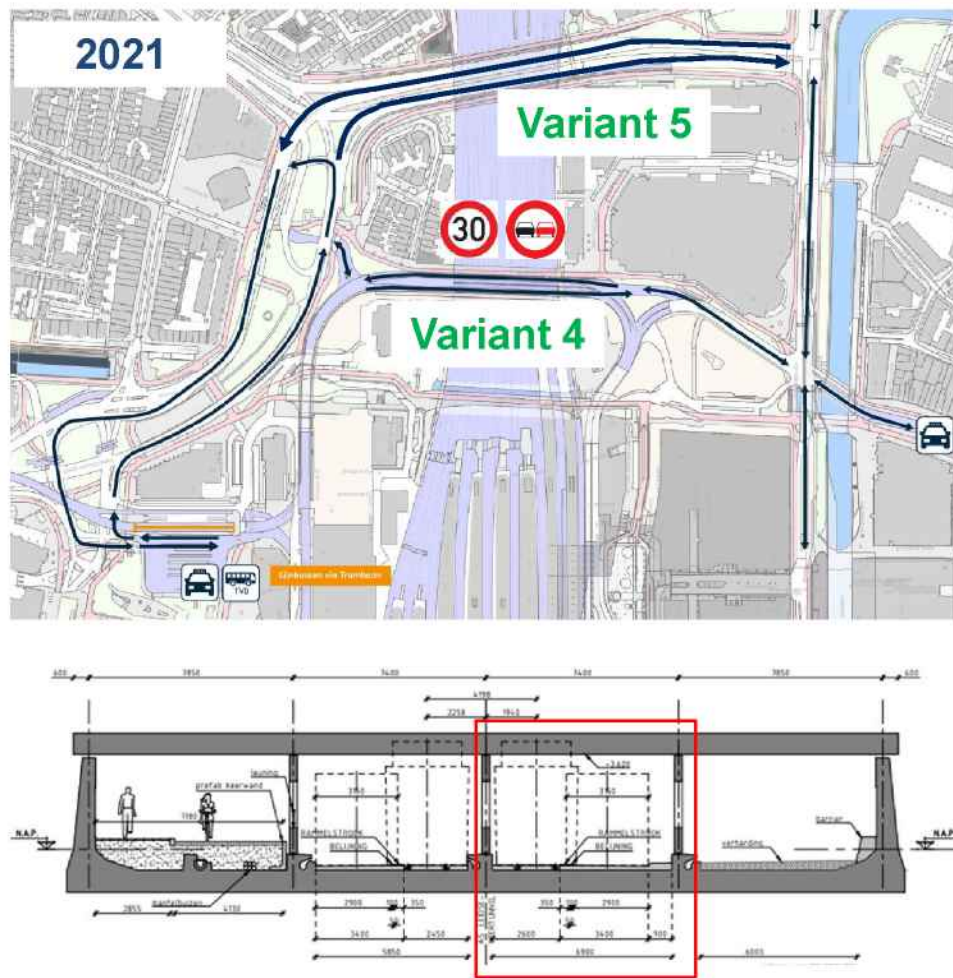
1. Vanuit tramveiligheid is 100% scheiden taxi en tram optimaal (variant 5)
2. Varianten met taxi over HOV viaduct, ontoelaatbaar.
  - ☐ Daarmee vervalt variant 1 (huidige route)
3. Varianten met taxi's en bussen om de kop (oostzijde) van de tramhalte Jaarbeursplein is zeer ongewenst.
  - ☐ Daarmee vallen varianten 2 en 3 af.
4. Blijven voor 2021 varianten 4 en 5 over
5. Rijdtijd taxi's (doorstroming in 2021):
  - ☐ Variant 4: van 2 min. -> ca. 5min.
  - ☐ Variant 5: van 2 min. -> ca. 8min.
6. Rijdtijd taxi's (doorstroming in 2025):
  - ☐ Variant 7: van 5 min. -> ca. 6 min.
  - ☐ Variant 8: van 5 min. -> ca. 6 min.

Opdracht team VK+: uitwerken variant 4

3. UITWERKING ONTWERP

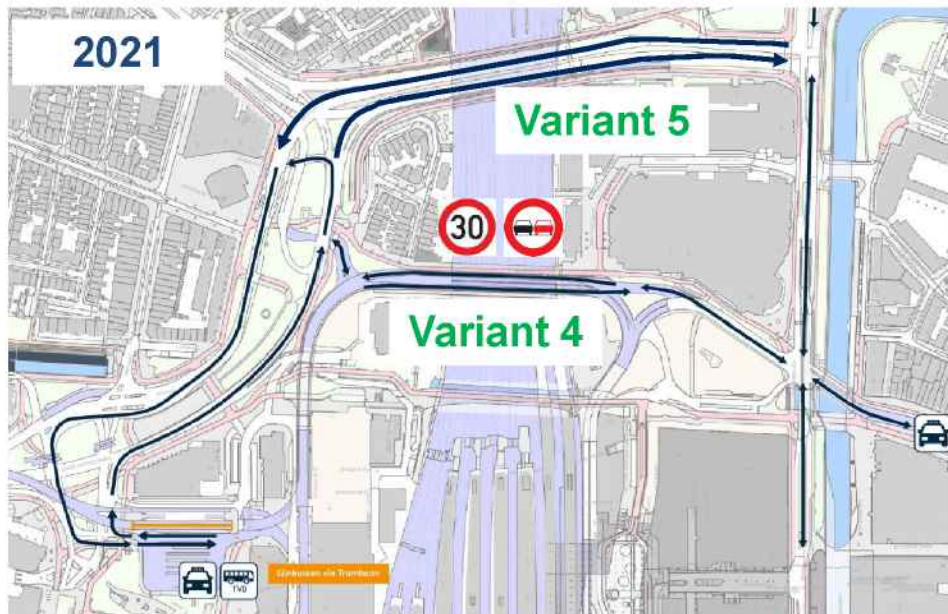

Veiligheidsrisico's

Leidseveertunnel o.a. grotere kans op aanrijding, ontruiming

3. UITWERKING ONTWERP

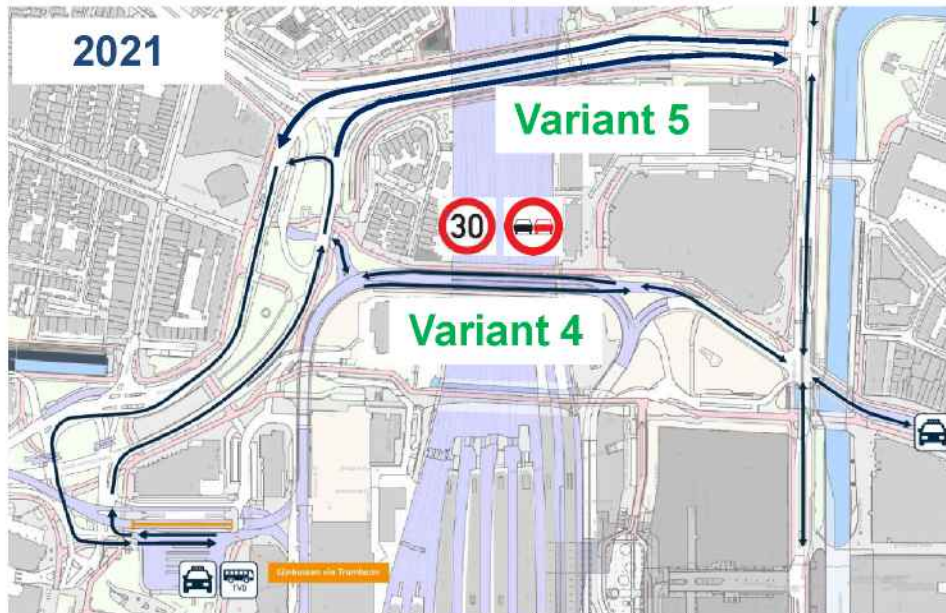
Voorstel Projectteam VK+ (variant 4):

1. Aanbrengen VRI Westplein
2. Inhaalverbod en handhaven o.a. met camera's
3. Maximum snelheid (30km/u) en handhaven o.a. met camera's
4. Toegang koppelen aan Utrecht's Taxi keurmerk
5. Proefperiode van 4 maanden instellen, vanaf nov. 2021
6. Besluit in 2025 (na realisatie Lombokplein) heroverwegen

4. REACTIE SAFETY BOARD TRAM

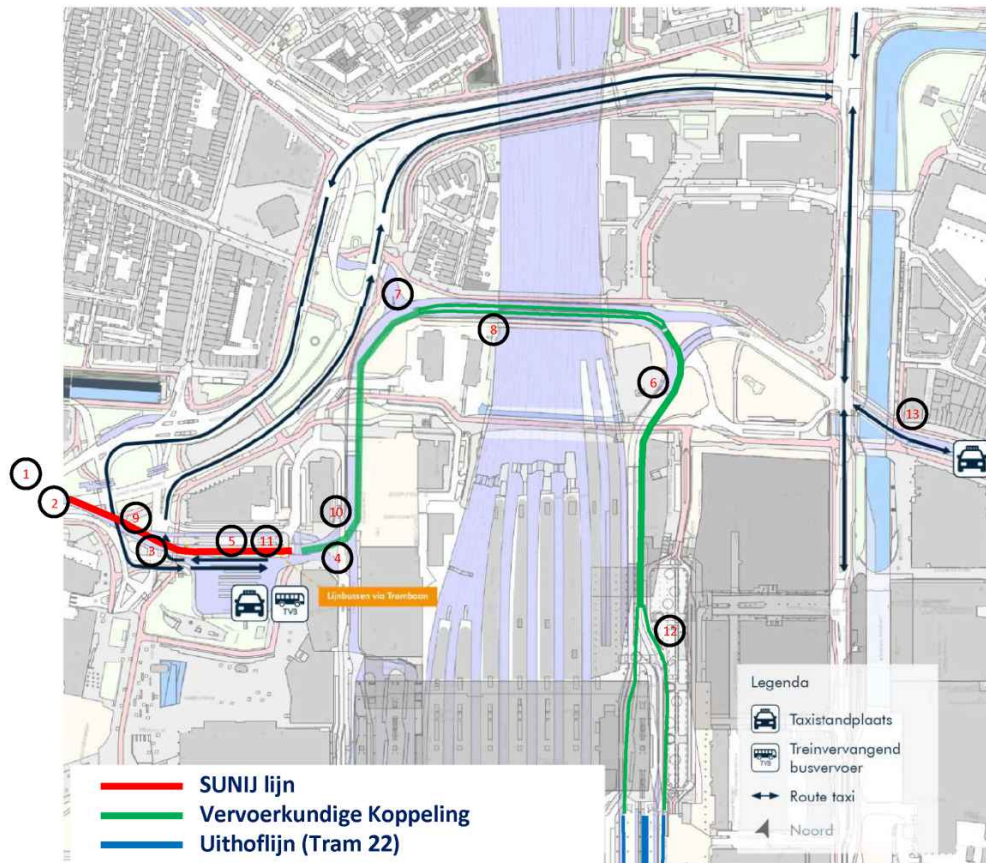

Reactie Safety Board (variant 4): Negatief advies, omdat

1. Extern advies uit 2014 en 2016 bij aanleg Uithoflijn: geen medegebruik taxi's. Daar is Safety Case op gebaseerd.
2. Leidseveertunnel, bij incident ontstaat groot knelpunt, verkeer kiest eigen weg, waardoor onveilige situaties ontstaan.
3. Communicatie met taxi's is moeizaam bij incidenten
4. Taxi's eerder geneigd om toch in te halen (voertuigen smaller), veiligheidsrisico bij ontruiming tram
5. Variant 4 is niet de veiligste optie, omweg via Daalsetunnel is beperkt (hemelsbreed 160 meter afstand).

5. VERVOLGSTAPPEN

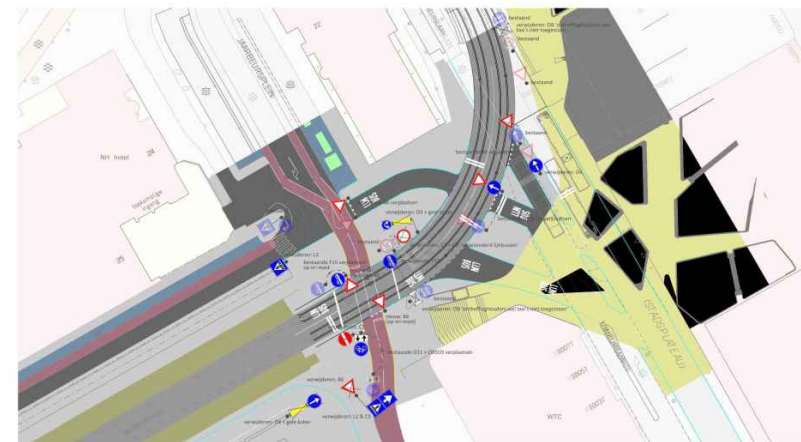
Voorstel Projectteam VK+ :

1. Doorgaan met werkzaamheden
2. Afspraken PU en GU

2/7/21

Fysieke werkzaamheden bij zowel variant 4 als 5:

1. Verwijderen bovenleidingsmast (PU)
2. Businvoeg Graadt van Roggenweg (GU)
3. Kruising Croeslaan aanpassen (GU)
4. Kruising Mineurslaan aanpassen (GU)
5. Verlenging haltes Jaarbeursplein (GU)
6. Camera's deeltracé aanbrengen (PU)
7. Nieuwe VRI kruising Westplein realiseren (GU)
8. Aanpassen bebordingen (PU/GU)
9. Aanpassen spoorbeveiliging (PU)
10. Smeerinstallaties (PU)
11. Extra Cico paaltjes realiseren (PU)
12. Waarschuwinglichten samenvoeging bus/tram UCC (GU)
13. Aanpassing VRI kruising Vredenburg (GU) – *alleen bij variant 5*

Lot van Hooijdonk

Wethouder voor Energie, Mobiliteit,

Groen, Dierenwelzijn,

Wijk Zuid en Wijk West

Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht**Telefoon** 14 030

www.utrecht.nl

Aan de gemeenteraad

Behandeld door 5.1.2E
Doorkiesnummer 5.1.2E
E-mail 5.1.2E@utrecht.nl
Bijlage(n)

Datum juni 2020
Kenmerk
Onderwerp
Beleidsveld Mobiliteit

Geachte leden van de raad,

Op [4 november](#) het ik u per brief geïnformeerd over het weer in gebruik nemen van de SUNIJ-lijn na het project Vernieuwde Regionale Tramlijn (VRT). Sinds 14 maart 2021 rijdt de SUNIJ-lijn tussen de halte Jaarbeursplein en IJsselstein en Nieuwegein met de nieuwe lage vloer trams. Daarmee wordt de SUNIJ-lijn geschikt gemaakt voor de koppeling met de Uithoflijn tot één doorgaand tramvervoersysteem zodat de reizigers uit IJsselstein en Nieuwegein zonder over te stappen op Utrecht Centraal naar Utrecht Science Park kunnen reizen en andersom. In deze brief informeer ik/wij u over de stand van zaken, de huidige planning en de fysieke maatregelen die op korte termijn genomen gaan worden om de doorkoppeling mogelijk te maken. Omdat een deel van de werkzaamheden al aan het einde van de zomer gaan plaatsvinden, willen we u nog voor het zomerreces hierover informeren.

Project Vervoerkundige Koppeling Plus (VK+)

De SUNIJ-lijn en de Uithoflijn (UHL) zijn sinds de openstelling van de UHL in 2019 technisch aan elkaar gekoppeld, er kunnen ritten plaatsvinden van en naar de remise in Nieuwegein. Echter ze zijn nog niet vervoerkundig verbonden, oftewel er mogen nog geen reizigers gebruik maken van deze doorgaande verbinding. Hiervoor moet eerst een aantal maatregelen worden geïmplementeerd, een safetycase worden opgesteld en een indienstellingsvergunning voor het in gebruik nemen worden aangevraagd.

Het uiteindelijke doel van dit deelproject is om een vervoerkundige verbinding te creëren tussen de SUNIJ-lijn en UHL. Het project Vervoerkundige Koppeling Plus (hierna: "VK+") omvat dus zowel het koppelen van de infrastructuur als de introductie van de 75-meter tramstellen op het gehele Utrechtse tramnetwerk.

Onderdeel van de uitwerking is een nadere detaillering van de maatregelen benodigd om een veilige vervoerkundige koppeling te realiseren. Afgelopen periode hebben we samen met de provincie ontwikkelingen nader in beeld gebracht, waarbij geconcludeerd is dat de vervoerkundige koppeling sterke samenhang kent met ruimtelijke ontwikkelingen in het Stationsgebied. Het gaat hierbij om de aanpassing van de routing van taxi's, de overkluizing van Smakkelaarsveld, en de benodigde herinrichting rond de halte Jaarbeursplein en de fasering ervan. In de afgelopen periode is - in nauw overleg met de provincie Utrecht - bepaald hoe deze benodigde maatregelen uit te voeren, wie deze uitvoert, hoe de kosten verdeeld worden en welke fasering daarbij haalbaar is.

Lot van Hooijdonk

Wethouder voor Energie, Mobiliteit,
Groen, Dierenwelzijn,
Wijk Zuid en Wijk West

Datum
Ons kenmerk

Fysieke maatregelen in het Stationsgebied ten behoeve van VK+

Om de doorkoppeling veilig - voor de tram en de overige weggebruikers - te realiseren en ruimte te bieden aan trams van 75 meter, zijn er ten opzichte van de huidige situatie verschillende maatregelen nodig op en rondom het tracé. Deze maatregelen hebben onder andere gevolgen voor de inrichting van de openbare ruimte rondom halte Jaarbeursplein. Kort samengevat gaat het om de volgende ingrepen:

1. Verlengen tramperrons Jaarbeursplein
2. Herinrichten van het kruispunt aan de oostzijde van halte Jaarbeursplein (kruising Mineurslaan).
3. Herinrichting kruising aan de westzijde van halte Jaarbeursplein (kruising Croeselaan)
4. Realiseren businvoeg vanaf de Graadt van Roggweg naar de trambaan
5. Toevoegen van een verkeersregelingsinstallatie (VRI) op de T-splitsing naast het Park Plaza Hotel (Westplein)
6. Overige ingrepen:
Naast bovenstaande ingrepen die een relatief grote impact hebben op de openbare ruimte worden er ook wat maatregelen met een kleinere impact uitgevoerd, zoals het aanbrengen van camera's voor de verkeersleiding en het aanpassen van de spoorbeveiliging, voorzien.

De provincie en de gemeente hebben afspraken gemaakt over de uitvoering en financiering van de benodigde maatregelen. De gemeentelijke bijdrage wordt gedekt uit de grondexploitatie van het Stationsgebied. De gemeente gaat aan de slag met de aanpassingen aan de verhardingen en VRI's (ingreep 1 t/m 5). De provincie voert de maatregelen aan het tramsysteem uit.

De komende jaren worden er aan de westzijde van het Stationsgebied nog een groot aantal projecten gerealiseerd, zoals de realisatie van het Jaarbeursplein gebouw en het Lombokplein. Dit maakt dat een deel van de bovenstaande ingrepen van tijdelijke aard is.

Ontwikkelingen buiten het Stationsgebied die relevant zijn voor de VK+ planning

Naast de fysieke maatregelen in het Stationsgebied is er sprake van ontwikkelingen buiten Utrecht die van invloed zijn op de planning:

- Spooromlegging Nieuwegein City: De gemeente Nieuwegein werkt al geruime tijd aan herontwikkeling van de binnenstad (genaamd Nieuwegein City, onderdeel van het Gebiedsprogramma City Nieuwegein West). Zo ook aan de westkant van Nieuwegein City waar het huidige OV-knooppunt ligt: de tramhalte Nieuwegein Stadscentrum en het huidige busstation. Inzet is de realisatie van een hoogwaardig OV-knooppunt om het gebruik van OV en fiets te intensiveren en een aantrekkelijke en toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling van Nieuwegein City West (groter dan het stationsgebied) mogelijk te maken.
- Voor de SUNIJ-lijn zijn 22 trams met lage vloeren nodig. Deze trams kunnen dan gekoppeld worden met trams die gebruikt worden op de Uithoflijn. Uiteindelijk kan dan, als de exploitatie van SUNIJ-lijn en de Uithoflijn aan elkaar gekoppeld zijn, met de gekoppelde trams van 75 meter gereden worden. De opdracht voor de levering van de nieuwe trams is gegund aan tramfabrikant CAF uit Spanje. Conform de, als gevolg van de sluiting van de fabriek door de coronacrisis aangepaste, planning zijn eind maart 2021 alle 22 trams geleverd en geaccepteerd.

Aangepaste planning

Eerder was de planning om vanaf september 2021 de doorkoppeling in dienst te nemen. Er is samen met ontwikkelaar van Smakkelaarspark hard gewerkt om de overkluizing over de HOV-baan op tijd gereed te krijgen.

Lot van Hooijdonk

Wethouder voor Energie, Mobiliteit,
Groen, Dierenwelzijn,
Wijk Zuid en Wijk West

Datum
Ons kenmerk

Deze is inmiddels klaar. Zoals hierboven omschreven zijn er naast het realiseren van de overkluizing nog drie ontwikkelingen bepalend voor de planning. De trams zijn inmiddels geleverd en de gemeente is samen met de provincie druk aan de slag om de fysieke aanpassingen in het stationsgebied in het najaar gereed te hebben. Daarna kan er in december 2021 gestart worden met het test- en proefbedrijf. De laatste afhankelijkheid is de realisatie van het project Nieuwegein City.

Op basis van het test- en proefbedrijf wordt door de provincie een indienststellingsvergunning aangevraagd bij de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) na een schriftelijke verklaring van de inspectie (ILT). Als deze vergunning is verkregen kunnen ook reizigers mee. Vervolgens wordt de dienstregeling opgeschaald. Er wordt gestart met een beperkte frequentie naar het Utrecht Science Park. Daarna wordt de frequentie tot maximaal 16 keer uur op de UHL en 8 keer per uur op de SUNIJ-lijn verhoogd.

Gezien bovenstaande is de vervoerkundige koppeling tussen SUNIJ-lijn en Uithoflijn (tram 22) is uitgesteld naar Q2 van 2022. De indienststelling valt nagenoeg samen met de start van de zomerdienstregeling 2022 (begin juli 2022). De vervoerder heeft aangegeven het aantal dienstregelingswijziging beperkt te willen houden, waardoor de Provincie Utrecht de start van de zomerdienstregeling als mijlpaal aanhoudt.

Met vriendelijke groet,

Lot van Hooijdonk

Project VK+

t.a.v. dhr. 5.1.2E en 5.1.2E

DATUM 21 juni 2021
NUMMER 82279338
UW BRIEF VAN -
UW NUMMER -
BIJLAGE -1 stuks

AFDELING
REFERENTIE CT
DOORKIESNUMMER 5.1.2E
E-MAILADRES 5.1.2E@provincie-utrecht.nl
ONDERWERP Safety Board taxi en Leidseveertunnel

Beste 5.1.2E en 5.1.2E

Vanuit het project vervoerskundige doorkoppeling (VK+) heeft u een adviesvraag aan de Safety Board gesteld middels de memo "Taxi's door de Leidseveertunnel - Adviesverzoek Safety Board" in versie 1.0 met datum 31 mei 2021. Op 31 mei 2021 heeft u een vooroverleg georganiseerd met de betrokken safety managers. En op 03 juni 2021 heeft u dit onderwerp nader toegelicht in het Safety Board overleg.

Het door u gevraagde advies aan de Safety Board betreft:

1. Een advies of het toestaan van taxi's op tracédeel X conform variant 4, inclusief de in dit memo benoemde maatregelen, in haar oordeel tot een voldoende veilige situatie leidt;
2. Er naast de in dit memo benoemde maatregelen nog andere ALARP voorzieningen denkbaar zijn om de veiligheid in relatie tot variant 4 op tracédeel X verder te verhogen;
3. Het naar oordeel van de Safety Board meerwaarde heeft om een proefperiode in te stellen voor het toepassen van variant 4 en welke criteria hiervoor gesteld zouden kunnen worden.

Vanuit de Safety Board is door de betrokken safety managers hierop een reactie geformuleerd in een memo met titel: "Safety Board memo geen taxi's op trambaan Leidseveertunnel", zie bijlage 1. De conclusie hieruit is, dat de Safety Board adviseert om geen taxi's ten tijde van een tram in exploitatie door de Leidseveertunnel te laten rijden en de taxiroutes via de Daalsetunnel uit te werken en integraal kijken naar de verkeersveiligheid in het stationsgebied. De onderbouwing en nuancering vindt u in deze memo.

Hoogachtend,

5.1.2E

5.1.2E

5.1.2E Safety Board

Bijlage:

1. Safety Board memo geen taxi's op trambaan Leidseveertunnel

Memo geen taxi's over trambaan Leidseveertunnel

PROVINCIE :: UTRECHT

Aan 5.1.2E (beheerder TBO)
5.1.2E (safety manager vervoerder Qbuzz)
Van 5.1.2E (safety manager beheerder TBO)
5.1.2E (safety manager Uithoflijn)
Onderwerp Geen taxi's over trambaan door Leidseveertunnel
Datum 21 juni 2021

Aanleiding

Met de vervoerskundige doorkoppeling van de Uithoflijn en SUNIJ-lijn in het VK+ project zullen door de Leidseveertunnel trams in exploitatie met betalende reizigers gaan rijden. In de huidige situatie rijden er alleen trams voor een overbrengingsrit door de Leidseveertunnel. Op het tracé rijden ook lijnbussen. Daarnaast is er een gedoogbeleid voor taxi's door de Leidseveertunnel. Het huidige besluit is dat taxi's niet meer toegelaten zijn op de trambaan als de tram in exploitatie gaat rijden door de Leidseveertunnel.

Voorgaande studie: TransTec medegebruik

Ten behoeve van de Uithoflijn trambaan is in 2014 door ingenieursbureau TransTec een studie gedaan naar medegebruik door onder andere taxi's op de trambaan. Voor het gebied rond de Leidseveertunnel is de conclusie om taxi's te weren, zie bijlage 1 en onderstaande uitsnede met relevante onderstrepingen.

D. Derden op de tram-/busbaan kunnen tot onverwachte en onvoorziene situaties leiden, dit geldt vooral voor vrachtverkeer en taxi's.

1. Door het plaatsen van hoogtebegrenzers kan het vrachtverkeer grotendeels geweerd worden en zal het risico beperkt worden.
2. Bij Jaarbeursplein/Westplein, Smakkelaarsveld, Padualaan, Universiteitsweg en de afrit van de A28 is het voor de taxi eenvoudig om op de tram-/busbaan komen. Dit effect wordt versterkt door de verwachte drukte op het omliggende wegennet. Gelet op het risico van conflicten tussen tram/bus en taxi is de aanbeveling taxi's te weren daar waar hoogfrequent tram-/busverkeer is. Dit kan worden ondersteund door toegangbelemmerende maatregelen.
3. Zowel voor vrachtverkeer als voor taxi's geldt dat strikte handhaving bijdraagt aan een vermindering van het risico op conflicten. Zeker gedurende de beginperiode verdient het aanbeveling op een aantal potentiële invoeglocaties gericht te monitoren.

Voorgaande studie: TransTec taxi's rond Leidseveertunnel

Ten behoeve van de Uithoflijn trambaan is in 2016 door ingenieursbureau TransTec een studie gedaan naar medegebruik door taxi's op de trambaan rond de Leidseveertunnel. Voor het gebied rond de Leidseveertunnel is de conclusie om taxi's alleen door de tunnelbuis te laten rijden zodat er geen medegebruik is van taxi met tram, zie bijlage 2 en onderstaande uitsnede met relevante onderstrepingen.

Rangorde

Van de opties scoort optie 2 het beste. De haalbaarheid van deze optie kan evenwel pas worden beoordeeld in het kader van de toekomstige ontwikkeling van het gebied Smakkelaarsveld. Om die reden valt optie 2 voor dit moment af en is de optie buiten beschouwing gelaten bij het bepalen van de rangorde. Aan de hand van de bovenstaande karakteristieken komen wij tot de volgende rangorde:

1. Optie 1: taxi's rijden zonder medegebruik van de UHL-baan via de Daalsetunnel
2. Optie 4: taxi's maken gebruik van de UHL-baan via de Leidseveertunnel, excl. aansluiting Westplein
3. Optie 3: taxi's maken gebruik van de UHL-baan via de Leidseveertunnel, incl. aansluiting Westplein

NB: De kruising Catherijnesingel – Vredenburg is niet onderscheidend voor optie 1, 3 en 4

Wij waarderen de veiligheid hoger dan de extra taxiritijd. Allereerst is het aantal taxibewegingen tussen de Centrumzijde en de Jaarbeurszijde v.v. beperkt (ca. 15 per uur per richting in de spits). Daarnaast weegt de extra rijtijd minder zwaar voor taxipassagiers, naarmate de totale rijtijd van de taxiriten langer wordt. Tot slot levert een grotere kans op een ongeval niet alleen een groter risico op letsel of materiële schade, maar ook een groter risico op een stremming van het tramverkeer.

Optie 2 - Taxi's rijden via zuidelijke tunnelbuis Leidseveertunnel (geen medegebruik taxi's)

- *Veiligheid:* veilige optie aangezien alle conflicten zijn beveiligd met een VRI;
- *Doorstroming OV:* Risico op vertraging van bussen op de Vredenburgknoop door de moeizame afwikkeling van afslaande taxi's bij de Catherijnesingel;
- *Doorstroming taxi:* De afwikkeling van taxi's wordt gehinderd door langzaam verkeer bij de Catherijnesingel. Daarnaast is de prioriteit van taxi's bij VRI Smakkelaarsveld het laagst, maar dit leidt tot een minimale verstoring van de doorstroming;
- *Rijtijd taxi:* beperkte extra rijtijd voor taxi's.

Optie 2 is pas realiseerbaar als bij de toekomstige gebiedsontwikkeling Smakkelaarsveld mogelijkheden worden gecreëerd voor de aanpassing van de tunnelbuis en inrichting van het Smakkelaarsveld en is bij de start exploitatie UHL dus niet aan de orde.

Voorgaande studie: Movares

In het VK+ project is in 2021 door ingenieursbureau Movares een studie gedaan naar medegebruik door taxi's op de trambaan rond de Leidseveertunnel. Er is voor de kruising Mineurslaan en viaduct geconcludeerd dat er geen taxi's mogen rijden. Hiermee dient een taxi richting de Daalsetunnel te rijden. Hierin zijn verschillende varianten beschouwd voor een taxi voor het kruisen van de ProRail sporen, de opstelling dit rapport is afgerond. De aangeboden variant door Movares is variant 4 waarbij de taxi vanaf het Westplein door de Leidseveertunnel rijdt met 2x een oversteek met de trambaan onder voorwaarden van maatregelen, waaronder dat de taxi zich aan het inhaalverbod houdt en de taxi zich aan de rijsnelheid houdt. De door Movares geïdentificeerde veiligheidsrisico's voor deze variant, hebben met name betrekking op de conflictpunten, die aanwezig zijn voor taxibewegingen in de Oostelijke richting (vanaf het Westplein richting het Smakkelaarsveld). Van een deel van de taxi's is te verwachten dat deze zich NIET aan deze maatregelen gaan houden. Vanuit het UHL project is bekend dat handhaving in Utrecht op lastige wijze van de grond komt.

Wijzigingen in tussentijd

De verandering in de tussentijd is de realisatie van de overkluizing Smakkelaarspark. Dit leidt tot verzwarende omstandigheden aan de gevolgtant van de geconstateerde risico's.

Gevolgen van taxi's door de Leidseveertunnel

Het verwachte gevolg van taxi's door de Leidseveertunnel is:

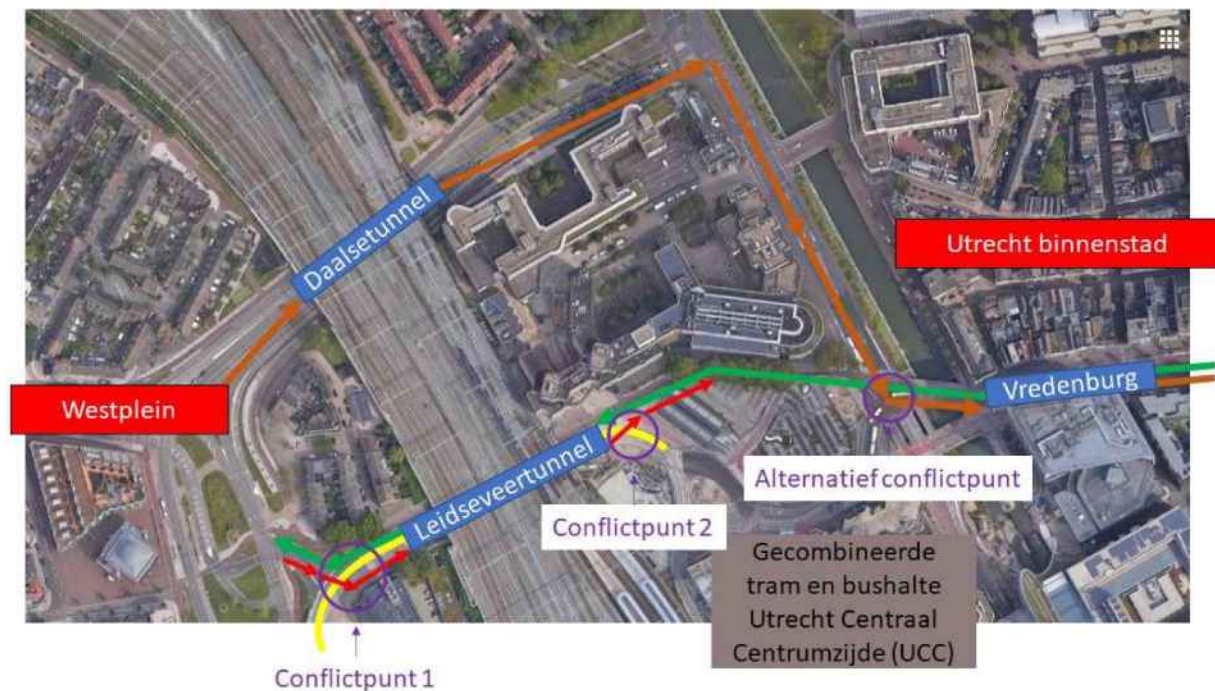
- Ongeveer 1x per jaar een aanrijding tussen een taxi en een tram rond de Leidseveertunnel.
- Een deel van de taxi's houdt zich niet aan het inhaalverbod, waardoor bij een ontruiming van de tram er onvoldoende ruimte is voor de zelfredzaamheid van trampassagiers.
- Een deel van de taxi's is niet te bereiken middels een Utrechtse taxicentrale, zoals Uber-taxi's, ZZP-er taxi's en taxi's uit andere regio's.

Huidige VVI vergunning Uithoflijn

In de vergunning voor indienststelling met de inspectie ILT is het uitgangspunt gehanteerd, dat taxi's niet meer toegelaten zijn op de trambaan als de tram in exploitatie gaat rijden door de Leidseveertunnel.

Routes van taxi rond Leidseveertunnel

In onderstaande figuur zijn de mogelijke routes van een taxi rond de Leidseveertunnel weergegeven.

Op hemelsbreed 160 meter afstand ligt de wegtunnel van de Daalsetunnel voor autoverkeer.

Figuur: Daalsetunnel noordkant – geschikte route voor taxi

Figuur: Daalsetunnel zuidkant – geschikte route voor taxi

Route 1	Behandeling
Route	Oost-west route (groene route op kaart)
Rijwijze taxi	Van rechts op de kaart (Utrecht binnenstad) naar links (Westplein)
Ligging taxi route t.o.v. trambaan	De weg voor bus en taxi ligt naast de trambaan
Conflict taxi met tram	Conflictvrij met de tram, wel een punt van invoegen van taxi met bus.
Beoordeling	De tramvervoerder Qbuzz heeft hiervan aangegeven, dat deze route niet gewenst is, maar wel beperkt acceptabel is. - Gezien de drukte van gebruik is het onwenselijk om verkeer toe te voegen aan het drukke busverkeer met tramverkeer. - Bij een incident is het gevolg een snelle opstopping van zowel tramverkeer als busverkeer op een cruciaal punt van het openbaar vervoer nabij station Utrecht Centraal Station. (verkeersinfarct)
Oordeel	Ongewenst

Route 2	Behandeling
Route	West-oost route (rode route op kaart)
Rijwijze taxi	Van links op de kaart (Westplein) naar rechts (Utrecht binnenstad)
Ligging taxi route t.o.v. trambaan	Linkerkant Leidseveertunnel: Als de taxi de gecombineerde tram/busbaan gaat oprijden vanaf het Westplein naar de Leidseveertunnel, dan is een kruising van de trambaan nodig. (conflict punt 1) Rechterkant Leidseveertunnel: Als de taxi na het passeren van de Leidseveertunnel de busbaan verlaat, dan moet deze de trambaan nogmaals kruisen. (conflict punt 2)
Conflict taxi met tram	Zowel bij oprijden als bij afrijden van taxi is een conflict punt
Beoordeling	Zowel door de safety manager tramvervoerder Qbuzz als safety manager trambeheerder TBO geeft deze route te veel nadelen: - Er rijden hier 65 bussen en 8 gekoppelde trams per uur per richting. Daarmee is dit een zeer druk punt. Meer verkeer toevoegen is onwenselijk. - De bussen en trams hebben een verkeersleiding, waarmee er rechtstreeks communicatie met een buschauffeur en trambestuurder mogelijk is. Met de taxi's (georganiseerde taxi, streektaxi, ZZP taxi) is directe communicatie niet mogelijk. - Er is beperkte ruimte in de Leidseveertunnel, bij een calamiteit is het onhandig als hier taxi's aan het gebied worden toegevoegd. - Het conflict punt 2 heeft vaste objecten, zoals betonnen kolommen in de nabijheid, daarmee zijn de gevolgen van een mogelijke aanrijding van een taxi met een tram of bus aanzienlijk hoog. - Er is een veiligheidsmaatregel dat er geen voertuig naast de tram door de Leidseveertunnel mag rijden (inhaalverbod), zodat er bij eventuele ontruiming plek is. De verwachting is dat de taxi zich in beperkte mate zich gaat houden aan deze maatregel.

	6. Bij een incident is het gevolg een snelle opstopping van zowel tramverkeer als busverkeer op een cruciaal punt van het openbaar vervoer nabij station Utrecht Centraal Station. (verkeersinfarct)
Oordeel	ontoelaatbaar

Risico classificatie

De risico beoordeling van taxi met kruisingen/ medegebruik van de Leidseveertunnel is in de risico classificatie als ontoelaatbaar beoordeeld.

Kans/gevolg	Onbelangrijk (0)	Marginaal (1)	Kritiek (2)	Catastrofaal (3)
Frequent (5)	Ongewenst	Ontoelaatbaar	Ontoelaatbaar	Ontoelaatbaar
Waarschijnlijk (4)	Toelaatbaar	Ongewenst	Ontoelaatbaar	Ontoelaatbaar
Incidenteel (3)	Toelaatbaar	Ongewenst	Ongewenst	Ontoelaatbaar
Weinig voorkomend (2)	Verwaarloosbaar	Toelaatbaar	Ongewenst	Ongewenst
Onwaarschijnlijk (1)	Verwaarloosbaar	Verwaarloosbaar	Toelaatbaar	Toelaatbaar
Onvoorstelbaar (0)	Verwaarloosbaar	Verwaarloosbaar	Verwaarloosbaar	Verwaarloosbaar

Tabel 4.4: Risico classificatie

Resultaat:

- Oost-west route: taxi kan eventueel naast trambaan rijden met aanvullende maatregelen. (ongewenst)
- West-oost route: taxi NIET toelaten als tram in exploitatie gaat rijden. (ontoelaatbaar)

Oplossing taxi route west-oost

Het voorstel is om taxi's in de west-oost route via de nabijgelegen Daalsetunnel te laten rijden. Deze route heeft 1 alternatief conflictpunt, dit in plaats van 2 conflictpunten in de route door de Leidseveertunnel. Hier is wellicht een analyse op dit alternatieve conflictpunt nodig, zoals voorsorteervak/ VRI installatie.

Bijlagen:

- bijlage 1_rapport TransTec medegebruik trambaan_20feb2014
- bijlage 2_rapport medegebruik taxi_25mei2016

MEMO

DATUM 31-5-2021
AAN Safety Board
VAN 5.1.2E
ONDERWERP Taxi's door de Leidseveertunnel – Adviesverzoek aan de Safety Board

Aanleiding

De SUNIJ lijn en Uithoflijn zijn fysiek verbonden door het zogenaamde tracédeel X. Dit tracédeel vormt de tramverbinding tussen de haltes Utrecht Centraal Jaarbeursplein (UCJ) en Utrecht Centraal Centrumzijde (UCC) en wordt op dit moment uitsluitend gebruikt voor overbrengingsritten zonder passagiers. Het project Vervoerskundige Koppeling Plus (VK+) heeft als doelstelling om het mogelijk te maken om met tramreizigers tussen UCJ en UCC te rijden, opdat een dienstregeling vanaf Nieuwegein-Zuid/ IJsselstein-Zuid naar P+R de Uithof kan worden gereden.

Naast trams wordt tracédeel X ook veelvuldig gebruikt door lijnbussen.

In Figuur 1 is het Stationsgebied met daarin tracédeel X weergegeven.

Figuur 1 toekomstige situatie (2025) rondom Centraal Station Utrecht, inclusief de verbinding tussen UCJ en UCC.

Op dit moment rijden er tevens taxi's over tracédeel X. Dit traject vormt de snelste weg van de taxistandplaats op het Jaarbeursplein naar het centrum van Utrecht en visa versa. De meeste taxi's rijden aan de Oostzijde van de halte UCJ de HOV-baan op, maken gebruik van de Leidseveertunnel en verlaten de HOV-baan bij het Smakkelaarsveld. Taxi's vanaf het Centrum rijden de omgekeerde route.

Het gebruik van tracédeel X door taxi's wordt gedoogd, omdat er naast overbrengingsritten, op dit moment nog geen trams over tracédeel X rijden.

Mede op basis van de resultaten van een aantal adviesstudies (zie [1] en [2]) is binnen het project Uithoflijn het uitgangspunt gehanteerd dat er geen taxi's over tracédeel X rijden vanaf het moment dat de exploitatieve koppeling een feit is.

Ter voorbereiding op de start exploitatie van het tramvervoer over tracédeel X, heeft het project VK+ de opdracht om:

- Te identificeren welke potentiële routes er voor taxi's bestaan om van het Jaarbeursplein naar het centrum van Utrecht en visa versa te rijden;
- Te onderzoeken op welke manier het taxi's kan worden toegestaan om (deels) gebruik te maken van tracédeel X;
- Een voorkeursvariant te identificeren, voor het gebruik van tracé deel X door taxi's, en de benodigde voorbereidingen te treffen om tot een besluit over deze voorkeursvariant te komen;
- Het identificeren en uitvoeren van maatregelen, die nodig zijn om de voorkeursvariant op een veilige en efficiënte wijze te implementeren, zodra hierover een definitief besluit is genomen.

Doelstelling memo

In dit memo wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken rondom bovenstaande activiteiten. Daarbij wordt inzicht gegeven in de stappen, die inmiddels zijn doorlopen, en de geïdentificeerde voorkeursvariant.

Omdat het belangrijk is dat de variant, die uiteindelijk wordt geïmplementeerd, voldoende veilig is, vraagt het project VK+ middels dit memo aan de Safety Board om een advies te geven over de voorgestelde voorkeursvariant en bijbehorende maatregelen.

Aandachtspunten voor het toestaan van taxi's

Om te bepalen op welke wijze het taxi's kan worden toegestaan om gebruik te maken van tracédeel X, dient rekening gehouden te worden met een aantal aandachtspunten. Deze aandachtspunten zijn in eerdere discussies en onderzoeken naar voren gekomen en worden hieronder toegelicht.

1. Verkeersintensiteit

Bij de start exploitatie rijden er 8 trams van 75 meter per uur per richting tussen UCJ en UCC. Daarnaast rijden er diverse buslijnen op tracédeel X. Deze buslijnen betreden en verlaten het traject op verschillende locaties (halte UCC, Smakkelaarsveld, Westplein, Mineurslaan). Vanaf het moment dat de tramexploitatie wordt opgestart zullen er ook bussen vanaf de Croeselaan over de tramhalte UCJ rijden. Dit geldt in eerste instantie alleen voor bussen in de richting van de Leidseveertunnel. De verkeersintensiteit van het busverkeer tijdens de spits bedraagt ongeveer 65 bussen per uur per richting door de Leidseveertunnel.

Op basis van een telling door Movares wordt het huidige aantal taxibewegingen door de Leidseveertunnel ingeschat op maximaal 20 taxi's per uur per richting.

2. Instructie en communicatie

Een belangrijk verschil tussen taxiverkeer en bus/tramvervoer is de wijze waarop de bestuurders zijn georganiseerd. Het bus- en tramverkeer wordt uitgevoerd door Qbuzz. Via deze vervoerder kunnen buschauffeurs en trambestuurders worden geïnstrueerd en geïnformeerd over specifieke bijzonderheden. Ook kan er gedurende de dienst door een verkeersleider contact worden opgenomen met een buschauffeur of trambestuurder; Bijvoorbeeld om hem of haar op de hoogte te stellen van een calamiteit.

Taxi bestuurders zijn op een andere wijze georganiseerd. Zij kunnen uitsluitend via verkeersborden, signalering en bij het afgeven van een ontheffing worden geïnformeerd over geldende regels en eventuele aandachtspunten in een bepaald gebied. Met taxi bestuurders kan tijdens een rit alleen contact worden opgenomen vanuit de taxicentrale. Omdat taxi's van verschillende bedrijven actief zijn in Utrecht en er vanuit een taxicentrale geen gedetailleerd overzicht van de locatie van de taxi's beschikbaar is, kan de communicatie en informatievoorziening richting taxi bestuurders een stuk minder doelgericht worden uitgevoerd

dan bij het bus- of tramvervoer.

3. Breedte van de Leidseveertunnel

De Leidseveertunnel bestaat uit 4 tunnelbuizen, waarvan er twee worden gebruikt voor tram- en busverkeer. Dit zijn de twee middelste tunnelbuizen. Eén voor de rijrichting naar het Jaarbeursplein en de ander voor de rijrichting naar Utrecht Centrum. Elk van deze twee tunnelbuizen beschikken over een aparte baan voor tram- en busverkeer. De Leidseveertunnel is korter dan 250 meter. Conform de definitie in de Wet Aanvullende Regels Veiligheid Wegtunnels betreft het hier geen echte tunnel, maar een viaduct. Dit is in lijn met de Wet Lokaal Spoor. Overeenkomstig de gangbare naam van het kunstwerk, wordt in dit document de term Leidseveertunnel gehanteerd.

De tunnelbuizen zijn echter dusdanig smal dat een bus en tram vrijwel niet naast elkaar kunnen rijden. In Figuur 2 is dit weergegeven. Hoewel er dus in beide richtingen een aparte tram en busbaan beschikbaar is, is het voor een bus en tram niet toegestaan om naast elkaar te rijden of elkaar in te halen.

Figuur 2 Weergave van de beschikbare ruimte in de Leidseveertunnel

4. Remkarakteristiek

De remkarakteristiek van een taxi verschilt ten opzichte van de remkarakteristiek van een bus en met name van een tram. Over het algemeen zal een taxi bij het inzetten van een remming eerder tot stilstand komen.

5. Opvolgen van verkeersregels

Op tracédeel X geldt een maximale snelheid van 30 kilometer per uur. Voor trams geldt in bogen, waaronder de boog bij het Smakkelaarsveld vlak voor de Leidseveertunnel, een snelheidsbeperking van 15 kilometer per uur. Het is belangrijk dat alle vervoersmodaliteiten zich aan de maximale snelheid en andere verkeersregels houden.

6. Bijstuurscenario's

Wanneer op de HOV baan een verstoring plaats vindt, moet het verkeer worden omgeleid. Gezien

de grote hoeveelheid verkeer op tracédeel X en de complexiteit van de infrastructuur is dit een belangrijk aandachtspunt. In bepaalde scenario's moet het tramverkeer worden ingekort op de halte Jaarbeursplein. Om dit mogelijk te maken moet eerst het busverkeer worden omgeleid. Het in werking stellen van een bijstuurscenario zal grote invloed hebben op de verkeerssituatie. Het verkeer kan vastlopen en dit kan leiden tot aanvullende risico's.

Het toestaan van taxi's op de HOV baan heeft twee effecten. Allereerst betekent dit dat in geval van bijsturen, naast bussen en trams, aanvullend ook de taxi's omgeleid moeten worden. Communicatie met de taxichauffeurs (zie 2.) vormt daarbij een extra uitdaging. Daarnaast is de verwachting dat het toestaan van taxi's de kans op een incident vergroot. Dit kan betekenen dat er vaker moet worden bijgestuurd.

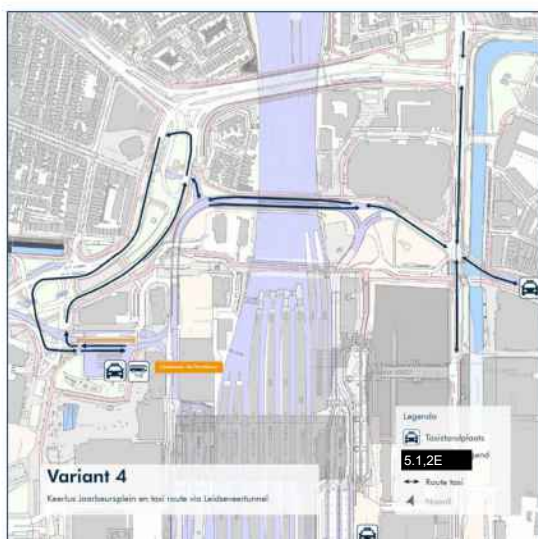
Studie Movares en voorkeursvariant

In opdracht van het project VK+ heeft Movares een studie uitgevoerd [3] naar mogelijke varianten voor het taxi verkeer tussen het Jaarbeursplein en Utrecht Centrum. Voor elk van de geïdentificeerde varianten is geanalyseerd wat de impact is op de rijtijden van taxi's, bussen en trams en op welke wijze de veiligheid wordt beïnvloed.

De belangrijkste conclusies van deze studie zijn:

- Varianten waarbij het taxiverkeer aan de Oostzijde van de halte Jaarbeursplein tracédeel X betreden of kruisen, bevatten ontoelaatbare en/ of moeilijk te mitigeren veiligheidsrisico's;
  - ➔ Op basis van deze conclusie heeft het project VK+ besloten om deze doorgang fysiek af te sluiten. Wegverkeer kan het Jaarbeursplein daardoor in de toekomst uitsluitend bereiken vanaf de Croeselaan.
- Variant 4 (zie hieronder) heeft op het gebied van doorstroming de voorkeur boven de variant waarbij het taxi's wordt verboden om gebruik te maken van tracédeel X.
  - ➔ Op basis hiervan is variant 4 geïdentificeerd als voorkeursvariant.
- Variant 4 (zie hieronder) kent een aantal veiligheidsrisico's, die allen gemitigeerd kunnen worden.
  - ➔ Het project VK+ is voornemens om de voorgestelde mitigerende maatregelen te implementeren.

Variant 4 betreft de variant waarbij taxi's wordt toegestaan om tussen de kruising Westplein en Smakkelaarsveld gebruik te maken van tracédeel X (zie figuur 3). Taxi's rijden in deze variant in beide richtingen door de Leidseveertunnel en maken daarbij uitsluitend gebruik van de busbaan. Taxi's maken geen gebruik van de trambaan. In de rijrichting van het Centrum naar het Westplein is er in principe geen interactie tussen de taxi's en de trams. In de rijrichting van het Westplein naar het Centrum kruisen taxi's twee maal de trambaan.

Figuur 3: Variant 4

Maatregelen

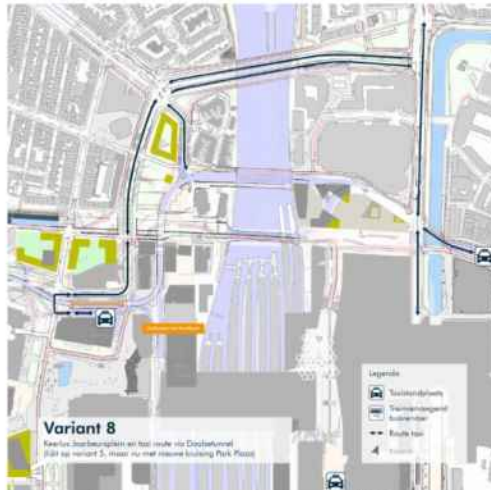
Uit de studie van Movares [3] en daaropvolgende discussies en analyses is een aantal mitigerende maatregelen geïdentificeerd, waarmee de veiligheid voor het toestaan van taxi's op tracédeel X en in het bijzonder van variant 4 te verhogen. De belangrijkste maatregelen staan hieronder beschreven.

1. **Het toepassen van een Verkeersregelininstallatie (VRI) bij de kruising Westplein**
Op dit moment is de kruising met de trambaan op het Westplein "ongeregeld". Risico's met betrekking tot het kruisen van de bus- en trambaan en het invoegen van taxi's en bussen op tracédeel X, worden verkleind door het toepassen van een VRI.
2. **Het inhaalverbod tussen trams en bussen ook van toepassing verklaren op taxi's.**
Dit zal door middel van bebording worden verduidelijkt.
3. **Borgen dat alle verkeersmodaliteiten (tram, bus en taxi) uit de Leidseveertunnel geweerd kunnen worden,** bijvoorbeeld in geval van onderhoudsactiviteiten of een calamiteit.
4. **Toegang voor taxi's koppelen aan Utrecht's Taxi keurmerk,** dit is een ontheffing binnen de stad Utrecht die taxichauffeurs toegang geeft tot bepaalde busbanen en taxistandplaatsen. Daarnaast kan bij de Gemeente Utrecht een specifieke ontheffing worden aangevraagd. Uitsluitend taxi's met een keurmerk en/ of ontheffing zal worden toegestaan om gebruik te maken van de HOV-baan door de Leidseveertunnel.
5. **Strikte handhaving** van de verkeersregels op tracédeel X en het opleggen van sancties aan taxi chauffeurs indien een overtreding wordt vastgesteld. In het uiterste geval kan de ontheffing worden ingetrokken.

Daarnaast overweegt het project VK+ een proefperiode in te stellen waarin het effect van variant 4 wordt gemonitord. Deze proefperiode kan starten tijdens het opleidingsbedrijf VK+, die op dit moment is gepland voor december 2021. Voorafgaand aan deze proefperiode dienen duidelijke criteria te worden gesteld. Op gezette momenten kan tijdens de proefperiode worden geëvalueerd of aan de gestelde criteria wordt voldaan. Wanneer de proefperiode succesvol verloopt kan variant 4 worden toegepast vanaf de start van de reizigersexploitatie over tracédeel X. Wanneer niet aan de gestelde criteria wordt voldaan, zal een alternatieve invulling gegeven moeten worden aan het taxiverkeer. De enige reële optie die dan overblijft is de route via de Daalsetunnel. Deze route staat regelmatig helemaal vast.

Vanaf 2025 ontstaat een nieuwe situatie. Door de ontwikkelingen binnen het project Lombokplein zal de doorstroming door de Daalsetunnel worden verbeterd. Hierdoor wordt de extra rijtijd voor taxi's via de Daalsetunnel sterk gereduceerd. Vanaf dat moment wegen de voordelen van het toestaan van taxi's door de Leidseveertunnel niet meer op tegen de nadelen. Het voorstel is daarom om vanaf 2025 taxi's niet meer toe te staan om gebruik te maken van de HOV baan door de Leidseveertunnel. Deze situatie is weergegeven in figuur 4.

Figuur 4: Voorkeursvariant vanaf 2025

Advies Safety Board/ Gevraagd besluit

Middels dit memo wordt de Safety Board gevraagd om een advies te geven of:

- Het toestaan van taxi's op tracédeel X conform variant 4, inclusief de in dit memo benoemde maatregelen, in haar oordeel tot een voldoende veilige situatie leidt;
- Er naast de in dit memo benoemde maatregelen nog andere ALARP voorzieningen denkbaar zijn om de veiligheid in relatie tot variant 4 op tracédeel X verder te verhogen;
- Het naar oordeel van de Safety Board meerwaarde heeft om een proefperiode in te stellen voor het toepassen van variant 4 en welke criteria hiervoor gesteld zouden kunnen worden.

Referenties

- [1] Veiligheidsanalyse medegebruik Uithoflijn, Transtec – Advin, 20 februari 2014
- [2] Medegebruik van taxi's op trambaan Uithoflijn in stationsgebied, Transtec – Sweco, 25 mei 2016
- [3] Analyse taxi en bus stationsgebied Utrecht, Movares, 4 maart 2021